

HERØY
kommune

Eigarsskapsmelding 2024-2027

K-sak 35/24 - 04.04.2024

EI BÅTLENGD FØRE

Innhald

Del I.....	5
1 Generell del – eigarmelding.....	5
1.1 Innleiing	5
2 Prinsipielle sider ved kommunens eigarskap til selskap.....	6
2.1 Grunngeving for kommunalt eigarskap i selskap	6
2.2 Avgrensing av eigarskapspolitikken	7
4 Oversikt selskapsformer	8
4.1 Innleiing	8
4.2 Interkommunalt politisk råd	9
4.3 Kommunalt oppgåvefelleskap	9
4.4 Vertskommunesamarbeid	10
4.5 Kommunale føretak (KF).....	10
4.6 Interkommunalt selskap (IKS)	11
4.7 Samvirkeføretak (SA).....	12
4.8 Aksjeselskap (AS).....	13
4.9 Foreiningar.....	15
4.10 Stiftingar.....	15
5 Eigarrolla	15
5.1 Prinsipp for god eigarstyring – tilråding frå KS	15
5.2 Vurdering og val av selskapsform	16
5.3 Føremål med kommunen sin eigarskap	16
5.4 Selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter	17
5.5 Utbytte	17
5.8 Eigarmøte	17
5.9 Direkte informasjon til kommunestyret	17
6 Utøving og oppfølging av kommunalt eigarskap	17
6.1 Generelt om styring og kontroll av selskap.....	17
6.2 Kommunestyrets rolle og ansvar.....	18
6.3 Val av utsending til generalforsamling/eigarorgan	18
6.4 Styret	19
6.4.1 Val av styre.....	19
6.4.2 Forventningar til styrets samansetning	19
6.4.3 Styrets rolle og ansvar	20
6.4.4 Registrering av styreverv	21

6.4.5	Habilitetsvurdering av styrerepresentantar.....	21
6.4.6	Styrehonorar.....	21
6.5	Opplæring av og informasjon til folkevalde.....	21
6.6	Eigarutval.....	22
6.7	Kontrollutvalets rolle og ansvar	22
6.8	Ordførars rolle og ansvar	23
6.9	Kommunedirektørens rolle og ansvar.....	23
8	Andre forventingar	23
8.1	Lønspolitikk og arbeidsgjevarpolitikk	23
8.2	Miljø	23
8.3	Samfunnsansvar og etikk.....	24
8.4	Openheit og innsyn	24
8.5	Forholdet til offentlige anskaffingar.....	25
8.6	Korrupsjon og kvitvasking	25
8.8	FN sine berekraftsmål	25
8.9	Bidra til lokal utvikling og gode tenester til våre innbyggjarar	26
Del II	27
9	Om eigarskapsmelding del II	27
10	Oversikt eigarskap/deltaking.....	27
10.1	Selskaps- og føretaksformer for kommunal sektor	27
10.2	Sentrale økonomiske omgrep	28
10.3	Aksjeselskap	29
	Omtale av det enkelte aksjeselskap.....	30
	Fosnavåg konserthus AS	30
	Furene Holding AS	32
	Hareid fastlandsamband AS	34
	Havlandet AS.....	36
	Kystvegen Måløy – Florø AS	37
	Muritunet AS.....	38
	Rovdefjordsambandet AS	40
	Runde forskning AS.....	42
	Runde Miljøbygg AS	44
	Sande fastlandsamband AS.....	46
	Sunnmørsbadet Fosnavåg AS	47
	Tussa Kraft AS.....	49
10.4	Samvirkeføretak.....	50

Omtale av det enkelte samvirkeføretak	51
Herøy vasslag SA	51
Moltustranda vassverk SA	53
Nerlandsøy vasslag SA.....	54
Stemmedal vasslag SA.....	55
10.5 Interkommunale selskap	56
Omtale av det enkelte interkommunale selskap	57
Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS.....	57
Sunnmøre regionråd IKS	58
Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS.....	60
Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS	61
10.6 Interkommunalt samarbeid / kommunalt oppgåvefelleskap	62
Omtale av det enkelte interkommunale samarbeid / kommunale oppgåvefelleskap	63
Søre Sunnmøre IKT	63
Vest kontroll.....	64
10.7 Kommunalt føretak.....	65
10.8 Foreining / lag / blanda ansvar / anna	65
KLP.....	65

Del I

1 Generell del – eigarmelding

1.1 Innleiing

Kommunane har eigarinteresser i ei mengde ulike selskap, og det er viktig at kommunane utøver godt eigarskap. Som eigar må ein vurdere kva ein skal eige, og korleis ein skal eige. Ved å utøve eigarskapet på ein måte som sikrar langsiktigheit og forutsigbarheit, skapar ein gode rammevilkår for selskapa.

Hovudføremålet med eigarskapspolitikken og eigarmeldinga er å legge til rette for eit profesjonelt eigarskap som aktivt følgjer opp kommunen sine eigarinteresser.

Eigarskapspolitikken skal gje klare og forutsigbare styringssignalar som sikrar langsiktig verdiskaping og oppfyljing av selskapet sine mål og formål. Gjennom eigarskapspolitikken konkretiserer eigar kva ein forventar av det enkelte selskap. Dette kan dreie seg om fokus på avkastning i dei selskapa der eigarskapet karakteriserast som finansielt, eller fokus på ivaretaking av viktige samfunnsomsyn der selskap er oppretta for å ivareta andre målsetjingar og samfunnsoppdrag.

Eigarskapsmeldinga skal være eit overordna politisk styringsinstrument for løysing av oppgåver som er lagt til eit anna rettssubjekt, eller til eit anna interkommunalt organ. Eit av måla med eigarskapsmeldinga er å fastsette/ presisere dei regler, formål og prinsipp

som skal gjelde ved forvaltning av eigarskap i kommunen.

At oppgåveløysing/tenesteproduksjon, som normalt er eit kommunalt ansvar, vert løyst via eigne selskap, skaper utfordringar vedkomande demokratisk kontroll, oppfølging, innsyn, ansvar, m.m. for eigarane av desse selskapa. I tillegg til lovmessige krav om at kommunane skal føre kontroll med desse selskapa, vil utføring av godt eigarskap være svært viktig for å sikre den oppgåveløysing og tenesteproduksjon som skjer i desse selskapa.

Ulike organiseringsformer har ulike styringsmidlar til rådvelde for dei folkevalte. Kunnskap om eigarstyring bør derfor inngå som ein del av folkevaltopplæringa ved starten av kvar valperiode.

I KommuneLOV-2018-06-22-83, kapittel 26 Eigarstyring, er kommunane i følgje § 26-1 pålagt å utarbeide eigarskapsmelding.¹

§ 26-1. Eierskapsmelding

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.*

¹ Jf. KS si anbefaling nr 4.

Ein har valt å dele rapporteringa som kommunestyret skal vedta inn i to deler.

Del I av eigarmeldinga refererer til kommunelova § 26-1 a, og omtalar kommunen sine prinsipp for eigarstyring. Den definerer kommunen si eigarrolle og korleis kommunalt eigarskap skal utøvast. Den gjev retningslinjer for prinsipielle utfordringar, samfunnsansvar og etikk. Det vert og gitt ei oversikt over ulike selskapsformer.

Eigarskapspolitikk er dei overordna styringssignal som kommunen legg til grunn for forvaltinga av selskapa og eigardelane. Det gjeld dei retningslinjer og rutinar kommunen har for å utøve eigarskap. Det omfattar vurderingar som vert gjort for val av selskapsorganisering, rutinar for rapportering, premissar for val av medlemmer til styrande organ mm. Eigarskapspolitikk er det praktiske rammeverk for kommunen si styring.

Eigarstrategi er dei føringar kommunen legg til grunn for dei enkelte selskapa for å sikre at selskapa føl dei målsettingar som eigarane har bestemt. Det vert gjort gjennom fastsetting av vedtekter og føremål samt å gje rammevilkår som er styrande for utvikling av selskapa.

Del II av eigarmeldinga refererer til kommunelovens § 26-1 b og c, med oversikt over selskap, kommunale føretak og andre verksemder som kommunen har eigarinteresser i; samt kommunens formål med sine eigarinteresser, omtale av kvart av selskapa som kommunen har eigarskap i, og ei vurdering av fortsett eigarskap.

*

Eigarskapsmelding Del I og II vert lagt fram samla til politisk handsaming i starten av kvar valperiode.

Eigarskapsmelding Del II, som inneheld oversikt over kommunens eigarposisjoner, inngår som del av kommunens årsrapportering, og vert lagt fram til politisk handsaming årleg.

Det er vidare utarbeida ei rutine for administrativ oppfølging av kommunen sine eigarinteresser. Denne rutinen er sist handsama i K-sak 84/2021 den 15.06.2021.

2 Prinsipielle sider ved kommunens eigarskap til selskap

2.1 Grunngeving for kommunalt eigarskap i selskap

Hovudregelen er at kommunale tenester vert produsert og ytt i egen regi, underlagt kommunedirektørens ansvar og mynde, med direkte folkevalt kontroll og styring. Der oppgåveløysinga er organisert i selskap, har dei folkevalte meir indirekte styringsmidlar til rådvelde. Kva styringsmidlar som kan nyttast, varierer etter kva selskapsform som er nytta.

Hovudformålet med eigarstyringa er å sikre ei god utvikling for selskapa, langsiktig verdiskaping, god oppgåveløysing, og god og forutsigbar styring. Eigarstyringa skal følge opp vedteken eigarskapspolitikk og eigarstrategiar. Løpande eigarstyring skal:

- sikre regelmessig og formalisert kontakt mellom kommunen og selskapa
- sikre god rapportering på mål og forventningar
- sikre gode prosesser ved gjennomføring av val, strategiutvikling, mv.

Kommunen arbeider for gode tenester til befolkninga og størst mogleg samla verdiskaping innanfor bærekraftige rammer. Med verdiskaping gjennom kommunalt eigarskap meinast her oppnåing av kommunens mål som eigar, enten høgst mogleg avkastning over tid eller mest mogleg effektiv oppnåing av mål relatert til å ivareta samfunnsmessige omsyn.

Moment som vert vektlagt i samband med organisering i frittstående verksemd er:

- Kommunale tenester krev investeringar i infrastruktur på tvers av kommunegrensene.
- Tenesta kan driftast meir effektivt i samarbeid med andre offentlige aktørar (stordriftsfordeler).
- Tenesteproduksjonen blir meir robust ved samarbeid med andre.
- Det er ønskelig og hensiktsmessig å samarbeide om verksemda med private aktørar.
- Statlege tilskotsordningar har som føresetnad selskapsorganisering utanfor ordinær struktur.
- Skatte- og avgiftsmessige forhold gjer det økonomisk fordelaktig med selskapsorganisering.
- Selskapet opererer i ein marknad og er derfor meir tent med ei friare stilling enn den ein har i ordinær organisasjon.

2.2 Avgrensing av eigarskapspolitikken

Avtalebasert samarbeid

Samarbeid basert på ei avtale mellom to eller fleire partar, kan være eit alternativ innan områder der det er ønskelig å samarbeide med andre offentlige aktørar, men der etablering av eit sjølvstendig selskap ikkje er ønskelig eller hensiktsmessig.

Kommunen kan være vert eller deltakar i vertskommunesamarbeid etter kommunelovens kapittel 20, der verksemda inngår i vertskommunens ordinære organisasjon. Det må inngåast samarbeidsavtale mellom deltakarane.

Avtaler med andre kommunar kan etablerast med heimel i kommunelovens regler om interkommunalt samarbeid, jamfør kommunelovens del 6 §17-1. Et interkommunalt samarbeid skal føregå gjennom eit interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgåvefelleskap eller på ein annan måte som det er rettslig tilgang til.

Vertskommunesamarbeid og anna avtalebasert samarbeid er ikkje ein del av kommunens eigarskapspolitikk. Avtaler som ligg til grunn for slike samarbeid må godkjennast av kommunestyret.

Offentlege anskaffingar/tenestekjøp - kontraktstyring

Kommunen kjøper ei rekke tenester i marknaden frå selskap dei ikkje har eigarandelar i. Dette regulerast av lov om offentlige anskaffingar med tilhøyrande forskrift, samt kommunens innkjøpsstrategi. Kjøp av tenester i marknaden er ikkje omfatta av kommunens eigarskapspolitikk.

Kommunen bestiller/kjøper og tenester frå selskap den har eigarinteresser i. Kommunes rolle som kunde hjå egne selskap ivaretakast av kommunedirektøren, og regulerast av dei tenesteleveranseavtaler og kontraktar som inngåast mellom selskapet som utfører/leverandør og kommunen som bestiller/kunde. Dette inngår som del av kommunedirektørens kontraktstyring, og er heller ikkje ein del av eigarstyringa.

Indirekte eigarskap/aksjefond, andelslag m.m.

Kommunen har indirekte eigarskap til selskap gjennom andelar i aksjefond. Dette eigarskapet forvaltast i samsvar med kommunens finansreglement, og er ikkje en del av kommunens eigarskapspolitikk.

Forvaltning av eigarposisjoner som ikkje gjev anledning til reell påverknad (mindre aksjeposter, B-aksjar m.m.) er heller ikkje underlagt prinsippa i kommunens eigarskapspolitikk, men høyrer inn under kommunen sitt Reglement for finansforvaltning.

Forvaltning av kommunens andelar i eigarseksjonar, andelslag, sameigar o.l. er heller ikkje ein del av kommunens eigarskapspolitikk.

Stiftingar

Stiftingar er per definisjon sjølveigande, og kan ikkje eigarstyrast. Dei er derfor ikkje ein del av kommunens eigarskapspolitikk.

4 Oversikt selskapsformer

4.1 Innleiing

Dersom ein ønsker å opprette ei sjølvstendig verksemd framfør å drive verksemda innanfor tradisjonell kommunal organisering, må fleire forhold vurderast. Verksemda sitt formål og karakter er avgjerande for val av samarbeidsmodell eller selskapsform.

I dei tilfelle der det er behov for tett oppfølging og kontroll frå eigars side må

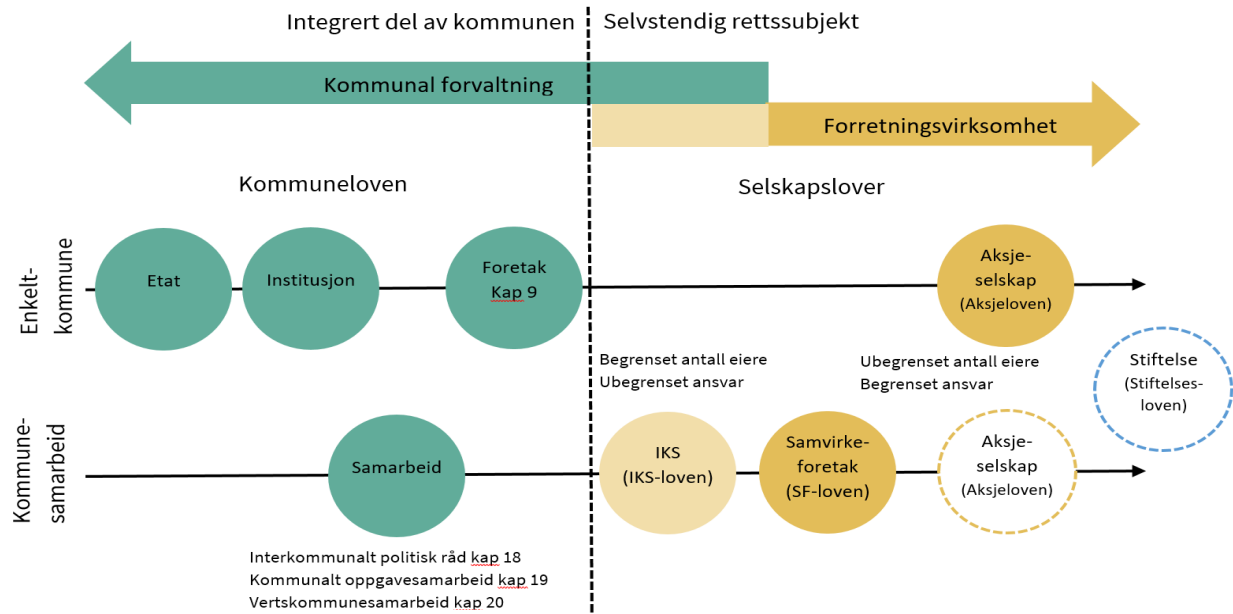
den organiseringa som vert valt, være tilrettelagt for dette. Dette vil være spesielt viktig på områder der oppgåva er pålagt kommunen ved lov, der selskapet må samarbeide tett med andre offentlige etatar, eller der kommunen er avhengig av å kunne trekke på selskapets kompetanse. I desse tilfella kan ei organisering som Interkommunalt selskap (IKS) eller eit vertskommunesamarbeid være aktuelle selskapsformer.

I dei tilfelle verksemda bærer preg av produksjon, enten i form av varer eller tenester, og i tillegg opererer i eit konkurranseutsett marknad, vil ei lausare tilknytingsform og dermed meir sjølvstende for selskapet være ein fordel. I slike tilfelle vil organisering som eit aksjeselskap være naturleg.

Det er eigars ansvar å sikre ei samarbeids- eller selskapsform som er tilpassa verksemdas føremål, eigarstyringsbehov, marknadsmessege forhold og konkurranseregelverket.

Nedanfor følger ein generell gjennomgang av ulike aktuelle organisasjonsformer for kommunal verksemd og interkommunale samarbeid.

Illustrasjon: Selskap og samarbeidsformar, grad av styringsmoglegheiter

4.2 Interkommunalt politisk råd

Kommunelova kap.18 har reglar om interkommunalt politisk råd. Dette rådet skal handsame saker som går på tvers av kommunegrenser. Den enkelte deltakar har uavgrensa økonomisk ansvar for sin andel av rådets forpliktingar.

Representantskapet er det øvste organet i eit interkommunale politisk råd. Alle deltakarar skal være representert med minst eitt medlem i representantskapet. Kwart kommunestyre vel sjølv sine medlemmar. Om ikkje anna er bestemt i samarbeidsavtalen, vel representantskapet sjølv leiar og nestleiar.

Det er krav om at alle deltakare i oppgåvefellesskapet inngår ei samarbeidsavtale. Samarbeidsavtalen skal mellom anna fastsette kva saker rådet skal handsame, og kva mynde som er lagt til rådet.

Eit interkommunalt politisk råd etter kap. 18 kan ikkje gis myndighet til å treffe enkeltvedtak, men kan gis mynde til å gjere vedtak om interne forhold i

samarbeidet, og til å forvalte tilskotsordningar.

4.3 Kommunalt oppgåvefellesskap

Kommunelova kap.19 har reglar om kommunalt oppgåvefellesskap. Dette erstattar tidligare såkalla § 27-samarbeid. Den enkelte deltakar har uavgrensa økonomisk ansvar for sin andel av oppgåvefellesskapets forpliktingar.

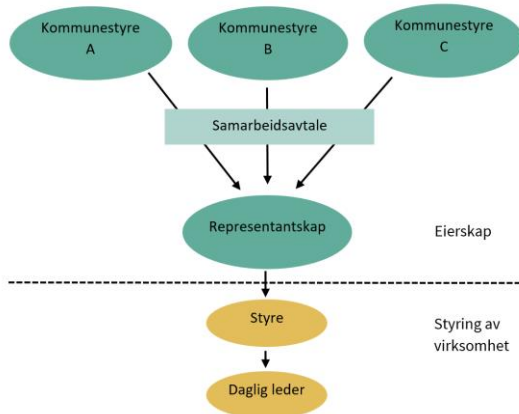
Representantskapet er det øvste organet i eit oppgåvefellesskap. Alle deltakarar skal være representert med minst eitt medlem i representantskapet. Representantskapet kan sjølv opprette andre organ til styring av oppgåvefellesskapet. Det vel sjølv leiar, nestleiar og andre medlemmer og vara medlemmer til slike organ.

Det er krav om at alle deltakare i oppgåvefellesskapet inngår ei samarbeidsavtale.

Eit kommunalt oppgåvefellesskap etter kap. 19 kan ikkje gis myndighet til å treffe enkeltvedtak, men kan gis mynde til å gjere vedtak om interne forhold i samarbeidet, og til å forvalte tilskotsordningar.

Innan 2023 må alle § 27-samarbeid gjerast om til kommunalt oppgåve-samarbeid etter ny kommunelov kap.19 dersom ikkje annen organisering blir valt.

Kommunalt oppgåvefelleskap:

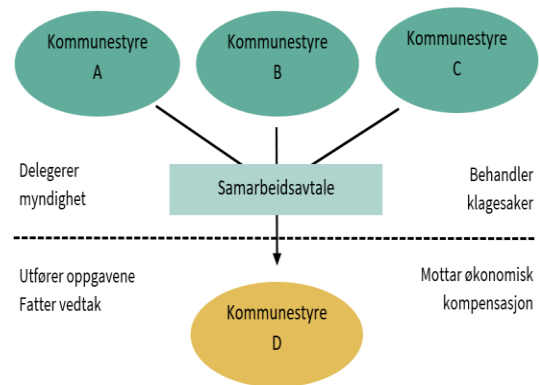
4.4 Vertskommunesamarbeid

Vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kap. 20 gjev ei kommune moglegheita for å delegerere oppgåver og utøving av offentlig mynde til ei vertskommune. Det opprettast ikkje ei eiga verksemd, men oppgåver overlatast til ei anna kommune.

Det skal opprettast ei skriftlig samarbeidsavtale som skal vedtakast av alle kommunestyra som deltek i samarbeidet.

Vertskommunen står fritt i å organisere oppgåvene den har fått delegert. Folkevalte i vertskommunen har ingen instruksjonsmyndighet på områder som er underlagt samarbeidsavtalen.

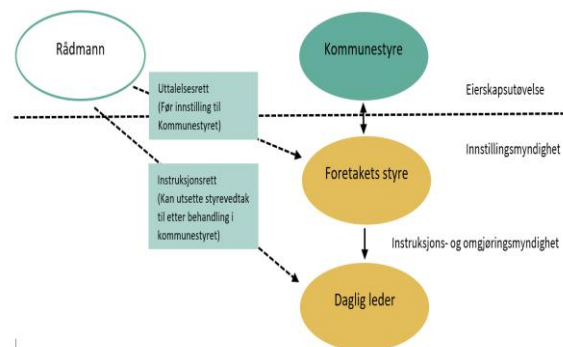
Vertskommunesamarbeid:

4.5 Kommunale foretak (KF)

Kommunelova kapittel 9 gjev regler om kommunalt foretak. Eit KF er ikkje noko eige selskap med rettslig eller økonomisk sjølvstendighet, men er ein del av kommunen.

Kommunalt foretak (KF) – Kommuneloven kap. 9:

Reglane om kommunalt foretak tek særleg sikte på å gi eit alternativ for meir sjølvstendig organisering av kommunale oppgåver. Organisasjonsforma kan nyttast både når forretningsmessige og samfunnsmessige omsyn skal ivaretakast.

Føretaket skal leiast av eit styre som har ansvar for organisering av føretaket si verksemd.

Styret har alminnelig mynde til å gjere vedtak i føretakets saker. Mynde gjeld

ikkje berre den forretningsmessige sida av verksemda, men generelt forvaltning av dei verdiar og oppgåver kommunen har lagt til føretaket. Styrets sjølvstendige mynde kan avgrensast i vedtekter som fastset at visse saker må være godkjent av kommunestyret for å være bindande for kommunen. Styret tilset dagleg leiar, og fører tilsyn med dagleg leiar si leining av føretaket.

Det kommunale føretaket er ein del av kommunen og er underlagt kommunestyret. Kommunestyret fastset i vedtektene den verksemd føretaket skal drive, og fastset dermed den ytre ramma for styret si mynde. Kommunestyret kan gjennom vedtektene eller andre vedtak gje bindande pålegg for føretaket. Som ein del av kommunen er føretaket underlagt kommunestyrets budsjettmyndighet. Dette betyr at dei kommunale budsjetta set rammer for føretakets verksemd, og styret er bunde av kommunens økonomiplan og budsjett.

Kommunens styrings- og kontrollmoglegheiter er fleire og meir omfattande i eit KF enn i sjølvstendige selskap. Dagleg leiar tilsettast normalt av styret. Dagleg leiar står i eit direkte underordnings- og ansvarsforhold til styret som igjen er underlagt kommunestyret. Kommunedirektør har ingen instruksjons- eller omgjøringsrett overfor føretakets styre, men kan be om utsatt iverksetjing av vedtak slik at sakene kan føreleggast kommunestyret. Rollefordelinga mellom kommunedirektør og dagleg leiar av kommunalt føretak bør avklarast ved oppretting av kommunalt føretak.²

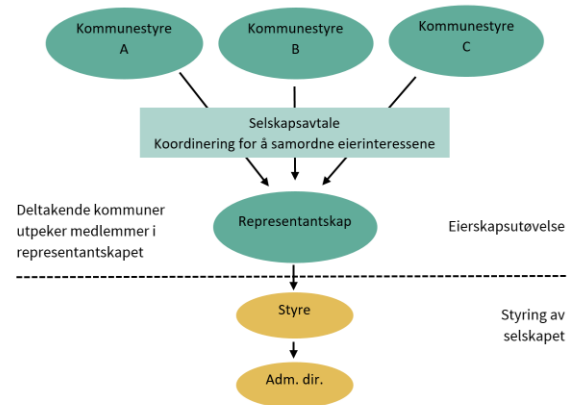
² Jf. KS si anbefaling nr 20.

4.6 Interkommunalt selskap (IKS)

Interkommunale selskap (IKS) er regulert i lov om interkommunale selskap av 29. januar 1999. IKS er eit eget rettssubjekt, som rettsleg og økonomisk er skilt frå deltakar-kommunane. Det har sin eigen formue og sine egne inntekter, og svarar sjølv for sine forplikingar. Det er selskapet sjølv som inngår og er part i avtaler og har partsstilling i rettsaker og overfor forvaltningsmyndigheitene.

Eit særtrekk ved interkommunale selskap er at kvar av deltakarane har eit uavgrensa ansvar for ein prosent eller ein brøkdel av selskapets samla forplikingar. Dette skil interkommunale selskap frå aksjeselskap, der deltakaransvaret er avgrensa. Samla skal deltakarane sine ansvarsandelar utgjere selskapets samla forplikingar.

Interkommunalt selskap (IKS), IKS-lova:

Det skal opprettast ei skriftleg selskapsavtale for eit IKS som skal vedtakast av kommunestyret i kvar deltakarkommune. Dersom ein deltakar er eit IKS, skal avtalen vedtakast av representantskapet. Selskapsavtalen skal minimum følgje lova sine krav.

Selskapets øvste myndigheit er representantskapet. Representantskapet

er eigaranes organ, og deltakarkommunenenes eigarmynde utøvast av representantskapet. Dette inneber at den enkelte deltakarkommune ikkje kan utøve direkte eigarmynde ovanfor selskapets styre eller administrasjon.

Kvar deltakarkommune skal ha minst eitt medlem i representantskapet. Kommunestyret vel representant og vararepresentant til representantskapet. Det er ikkje mulig å møte med fullmakt i representantskapet, slik det er i generalforsamling i aksjeselskap. Innkalling til representantskapet bør skje med minst fire vekers varsel og skal innehalde sakliste. Representantskapets leiar kan innkalle representantskapet med kortare frist der dette er påtrengande naudsynt.

Lov om interkommunale selskap legg særlege oppgåver til representantskapet. Dette gjelder fastsetting av rekneskap, budsjett, økonomiplan og val av revisor, samt vedtak om sal eller pantsetjing av fast eigedom eller andre større kapitalinvesteringar, eller vedtak om å foreta investeringar som er av vesentleg viktighet for selskapet eller ein eller fleire av deltakarane. I selskapsavtalen kan det dessutan fastsettast at visse saker som elles hører innunder styrets forvaltningsmyndighet, må godkjennast av representantskapet.

Samla sett gjev disse reglane deltakarkommunane betre kontroll over styringa av selskapet enn det aksjeloven gjev deltakarane i eit aksjeselskap. Denne utvida kontrollen har først og fremst samanheng med selskapsdeltakaranes uavgrensa ansvar for selskapets forplikingar. Når deltakarane påtek seg eit større ansvar er det også naturleg at styringsmoglegheitene vert utvida.

Eitkvart interkommunalt selskap skal ha eit styre som vert vald av representantskapet.

Representantskapet vel også styreleiar. Dagleg leiar tilsettast av styret med mindre det er fastsatt i selskapsavtalen at dagleg leiar skal tilsettast av representantskapet. I forvaltninga av selskapet er styret underlagt representantskapet, og det må følge vedtak og retningslinjer som dette fastsett. Styrets forvaltningsmyndighet må vidare utøvast innanfor ramma av selskapets formål, selskapsavtalen og selskapets årsbudsjett.

4.7 Samvirkeføretak (SA)

Samvirkeføretak (SA) er ein organisasjonsform med høg grad av brukardeltaking som er regulert i Samvirkelova av 29. Juni 2007 nr 81. Det som særpregar samvirkeføretak, er at det driver økonomisk verksemd for å fremme medlemmane sine interesser.

Stiftingsdokumentet skal innehalde vedtekter, og desse vedtektene må fylle lova sine minstekrav.

Medlemmane har eit avgrensa ansvar for verksemda sine forplikingar, og medlemskapet er frivillig og uavgrensa. Som medlem kan ein nytte dei medlemsfordelar som føretaket tilbyr, som bruk av føretakets tenester eller kjøp av varer. Medlemmar har lovbestemte rettigheter og plikter. De har plikt til å betale eventuelt innskotsbeløp og å etterleve vedtak som, fattast i eit føretaksorgan. Medlemmene har rett til å bli innkalla til årsmøtet, ta opp saker på årsmøtet, stemme på årsmøtet, få tilgjengelige opplysningar frå leiinga på årsmøtet, rett til å få tilsendt årsregnskap, årsmelding og revisjonsmelding, rett til del av overskotet basert på medlemmenes omsetning og andre rettigheter som følger av lov eller vedtekter.

Årsmøtet er føretakets øvste organ. Årsmøtet skal haldast innan seks månader

etter utgangen av kvart rekneskaps år. Det er gjennom årsmøtet at medlemmane utøver sin overordna mynde i føretaket, tilsvarande generalforsamling i AS og representantskap i IKS. Kommunen kan være representert ved fullmektig i årsmøtet, men ingen kan være fullmektig for meir enn eitt medlem i årsmøtet.

I føretak med meir enn 100 medlemmar, kan vedtektene fastsette at medlemmar kan være representert ved utsendingar. Vedtektene skal i så fall fastsette korleis disse veljast, om det skal veljast vara medlemmar for desse og kor lang valperioden skal være.

Innkalling til årsmøte skal være skriftleg og oppgje klart dei sakene som skal handsamast. Innkallings skal sendes slik at den kjem fram til mottakar minst ei veke før årsmøtet skal haldast.

Føretaket skal ha eit styre på minst tre medlemmar og ein dagleg leiar dersom ikkje vedtektene seier noko anna. Årsmøtet vel styret, og styret tilset dagleg leiar.

4.8 Aksjeselskap (AS)

Regelverket om aksjeselskap er regulert i Aksjelova av 13. juni 1997 nr. 44. Det viktigaste særtrekket ved aksjeselskapsforma er at deltakarane (aksjeeigarane) ikkje er ansvarleg for selskapets forplikingar utover innskoten kapital.

Eit aksjeselskap som ikkje er i stand til å oppfylle sine forplikingar, kan tas under konkurshandsaming. Eit motstykke til ansvarsavgrensinga er at selskapets eigarar ikkje rår fritt over selskapets inntekter og formue. Selskapets midlar disponerast av selskapets styre og dagleg leiar. Ønsker kommunen som eigar å ta ut midlar, må dette skje etter aksjelovens regler om utdeling av utbytte eller fondsemisjon.

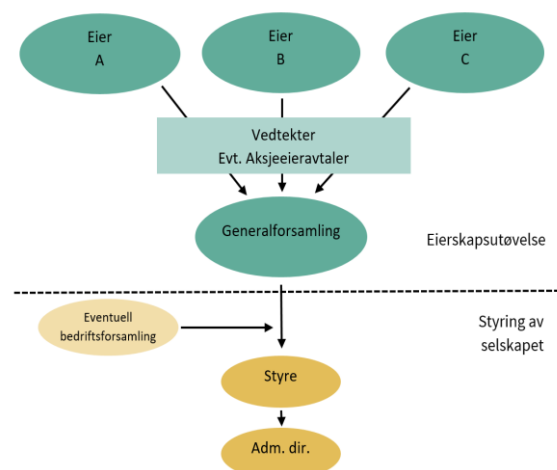
Utdeling av utbytte til eigarane kan berre gjennomførast etter forslag frå styret og må vedtakast av generalforsamlinga.

Eit aksjeselskap er eit eget rettssubjekt og kan ha ein eller fleire deltakarar.

Lovgjevinga setter ingen grenser for kven som kan være deltakarar (aksjeeigarar) i eit aksjeselskap. Denne selskapsforma kan derfor være tenlig dersom man ønsker å ha ulike grupper av eigarar eller legge til rette for at fleire, både fysiske og juridiske personar, kan være eigarar.

Aksjekapitalen i eit aksjeselskap må være på minimum kr 30.000.

Aksjeselskap (AS) – Aksjeselskapslova:

Generalforsamlinga er aksjeselskapets øvste organ og eigarane sitt organ i selskapet.

Aksjeeigarar har rett til å møte i generalforsamlinga, enten sjølv eller ved fullmektig som må ha skriftleg fullmakt. Ein aksjeeigar har rett til å ta med ein rådgjevar til generalforsamlinga. Styremedlemmer og dagleg leiar har rett til å uttale seg på generalforsamling.

Ordinær generalforsamling skal haldast innan seks månader etter utgangen av kvart rekneskaps år.

Styret innkallar til generalforsamling i den kommunen der selskapet har forretningskontor. Innkallinga skal være sendt seinast ei veke før møtet skal heldast, dersom ikkje vedtektene har fastsett ein annan frist.

Generalforsamlinga skal handsame og avgjere følgjande saker:

- Godkjenning av årsrekneskapet
- Eventuell årsmelding
- Utdeling av utbytte
- Andre saker som etter lova eller vedtektene høyrer under generalforsamlinga

Det kan også heldast forenkla generalforsamling utan fysisk møte og med elektroniske hjelpemiddel dersom ingen aksjeeigarar motset seg det.

Styret veljast av generalforsamlinga og dagleg leiar tilsetjast av styret, dersom det ikkje er bestemt i vedtektene at dette skal gjerast av generalforsamlinga. Styret har det overordna ansvar for forvaltninga av selskapet. Dagleg leiar skal styre selskapet etter de planer, retningslinjer og prinsipp styret har vedteke.

Aksjonæravtaler nyttast ofte for å regulere forholdet mellom aksjonærane. Det kan være nyttig som supplement til vedtektene som krev 2/3 fleirtal ved stiftinga og ved endringar. Aksjonæravtale kan inngåast mellom to eller fleire aksjeeigarar, men selskapet er aldri part i avtalen.

Aksjonæravtalen kan regulere ulike eigarspørsmål så som fristar for innkalling til generalforsamling, stemmerett, fordeling av styreplasser, innsynsrett, innskotsplikt og forkjøpsrett.

Det er ikkje krav om offentlegheit for aksjonæravtaler, og desse skal ikkje heldast til føretaksregisteret.

Ein aksjonær har ulike rettigheter i eit selskap etter kor stor andel av selskapet vedkomande eig. For kommunen er det derfor viktig at eigarandelen er tilpassa kommunens føremål med eigarskapet. Dersom kommunen har strategiske målsetjingar for sitt eigarskap bør kommunen ha kontroll med selskapet ved å eige 50 % eller meir av aksjar med stemmerett i selskapet. Dersom kommunen ønsker maksimal innflytelse over selskapet bør kommunen eige selskapet fullt ut. Dersom eigarskapet er av meir finansiell karakter er det ikkje så avgjerande kor stor andel av selskapet kommunen eig.

Kort oppsummert med eksemplar slik:

100 % (aksjar og stemmer) I denne situasjonen trenger ikkje eigar å ta omsyn til rettigheter og regler som elles gjeld for å gje vern til andre aksjonærar. Eit selskap eigd 100 % kan sjåast på som eit dotterselskap i eit konsern, der kommunen representerer konsernet eller morselskapet.

90 % (aksjar og stemmer) Dersom ein aksjonær eig over 90 % av aksjekapitalen og stemmene i eit aksjeselskap, kan vedkomande majoritetsaksjonær tvangsutløyse dei andre aksjonærane i selskapet, og konsernbidrag kan gis mellom selskap i konsernforhold.

67 % (stemmer) Vedtak om endring av eit selskaps vedtekter føreset minst to tredeler av stemmene. Det same gjelder vedtak om fusjon eller fisjon, vedtak om auke eller nedsetjing av aksjekapital, opptak av konvertible lån, vedtak om omdanning og vedtak om oppløysing av selskapet.

50 % (stemmer) Eksempel på vedtak som vert gjort med alminnelig fleirtal er val av styremedlemmer, godkjenning av årsregnskap og vedtak om utdeling av utbytte. Vedtekter og aksjeeigaravtaler (aksjonæravtaler) kan regulere behov for

breiare, men ikkje snevrare tilslutning ved slike saker.

34 % (stemmer) Dersom ein aksjonær har meir enn ein tredjedel av stemmene, vil denne normalt ha negativ kontroll over mange av dei vesentligaste vedtaka i selskapet. Særlig gjelder dette vedtektsendringar.

4.9 Foreiningar

Foreiningar er sjølvvegande, i likheit med stiftingar. Ingen kan i kraft av å hevde eigedomsrett til foreiningas formue gjere krav på andel i form av utdelingar, likvidasjonsutbytte ved oppløysing m.m.

Foreiningar har medlemmer som i kraft av sine medlemsfordeler påverkar foreininga gjennom styrer og årsmøter og er soleis «demokratisk» oppbygget.

4.10 Stiftingar

Kommunar står fritt til å etablere stiftingar (Stiftelsesloven av 2001). Stiftarane står fritt til å fastsette føremålet og stiftinga er eit sjølvstendig rettssubjekt. Stiftingar har, til forskjell frå selskapa (IKS og AS), etter opprettinga ingen eigarar. Verken stiftarane eller andre kan med grunnlag i eigedomsrett utøve styring over stiftinga si verksemd eller gjere krav på andel i stiftinga sitt overskot. Stiftarane står heller ikkje fritt til å løyse opp stiftinga.

5 Eigarrolla

5.1 Prinsipp for god eigarstyring – tilråding frå KS

KS har som ein del av sitt folkevalt-program for åra 2019-2023, gitt ut eit hefte med anbefalingar til kommunane om korleis eigarskap, selskapsleiing og kontroll av kommunen sine eigarinteresser bør utøvast. Anbefalingane er utgitt i 2020, og er oppdatert med endringane i ny kommunelov.

KS sitt hefte gjev ei orientering om eigarstyring og selskapsleiing, ulike selskapsformer og alternative organisasjonsformer, samt forklarar desse organisasjonstypene sitt forhold til sentrale omgrep i offentleg forvaltning som forvaltningslov og offentlegheitslov.

KS kjem med 21 anbefalingar om kva kommunen bør vektlegge i sin eigarskapspolitikk, for å sikre god eigarstyring, og gjennom det nå det formål som kommunen har for sitt eigarskap.

KS sine anbefalingar om kommunal eigarskap:

1. Vel selskapsform ut frå formål og behov
2. Skil mellom skjerma verksemd og verksemd som er i konkurranse med private
3. Sjå til at folkevalde får god kunnskap om eigarskap
4. Utarbeid ei årleg eigarskapsmelding eller rapport om selskapa til kommunestyret
5. Revider styringsdokument og avtalar med jamne mellomrom
6. Hald eigarmøte med jamne mellomrom
7. Som hovudregel bør sentrale folkevalde vere representantar i eigarorganet
8. Sjå til at det er lange nok innkallingsfristar for generalforsamlingar og representantskapsmøte
9. Sjå til at det er god samansetning og kompetanse i styrer
10. Vedtaksfesta bruk av valkomité ved val til styrer
11. Sjå til at det er balansert kjønnsrepresentasjon i styrer
12. Lag rutinar for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrer
13. Som hovudregel bør styremedlemmer i morselskapet ikkje sitte i styret i dotterselskap
14. Vel numeriske vararepresentantar til styrer (ikkje personlege vara)

15. Etabler rutinar for vurdering og handtering av gildskap i styrer
16. Gjer ei prinsipiell avklaring av godtgjering for styreverv
17. Registrer styreverv i KS styrevervregister
18. Sjå til at selskapa melder seg inn i ein arbeidsgjevarorganisasjon
19. Sjå til at selskapsstyra utarbeider og med jamn mellomrom reviderer etiske retningslinjer for selskapsdrifta
20. Avklar forholdet mellom kommunedirektør og dagleg leiar av selskapet ved oppretting av kommunale føretak
21. Sjå til at kontrollutvalet er sikra gode nok rammer til å utføre sin funksjon på ein god måte

Ein har i denne eigarskapsmeldinga teke KS sine 21 anbefalingane inn i kommunens eigarskapspolitikk. Dei er og ein del av den administrativ rutinen for oppfølging av kommunen sine eigarinteresser.

Referanse til anbefaling er gjort i fotnote.

5.2 Vurdering og val av selskapsform

Det er eigaren sitt ansvar å sikre ei selskapsform som er tilpassa verksemda sitt formål, eigarstyringsbehov, samfunnsansvar, omsynet til innsyn, marknadsmessige forhold og det aktuelle lovverket.³

Selskap som opererer i ein marknad i konkurranse med andre aktørar, bør som hovudregel skilje ut den marknadsretta delen av verksemda for å unngå rolleblanding og kryss-subsidiering.⁴

Tar selskapet risiko og opererer i ein marknad bør det etablerast eit aksjeselskap.

³ Jf. KS si anbefaling nr 1.

⁴ Jf. KS si anbefaling nr 2.

Der selskapet skal yte tenester til eigarane i eigenregi for fleire kommunar kan interkommunale selskap vere ei hensiktsmessige form. Der ein enkeltkommune skal drive ei verksemd i eigenregi, kan kommunalt føretak (KF) vere ein hensiktsmessig form. Stiftingar bør ikkje brukast for verksemd som krev eigarstyring.

Det vert tilrådd at selskap som vert etablert som sjølvstendige rettssubjekt søker medlemskap i ein arbeidsgjevarorganisasjon for være omfatta av organisasjonen sine tariffavtaler og interessepolitisk samarbeid.⁵

5.3 Føremål med kommunen sin eigarskap

Når kommunen engasjerer seg i eit selskap, er det viktig å konkretisere kommunen sitt formål med eigarskapet. Dette formålet og eventuelt definerte strategiar for eigarskapet, bør være klart beskrive i politiske vedtak.

Ein eller fleire av dei fem kategoriane nedanfor bør leggest til grunn for utforming av føremål og motiv for eigarskapen i dei selskapa som kommunen eig eller er medeigar i:

- **Finansielt føremål** - sikre at investert kapital oppnår høgast mogeleg avkastning over tid.
- **Politisk føremål** – der selskapet sitt føremål er avhengig av politiske prioriteringar og engasjement, t.d. for å posisjonere kommunen eller prosjekt innan kultur og samferdsel.
- **Effektivisering av tenesteproduksjon** – selskap som bidreg til fellesløysingar for ein meir effektiv tenesteproduksjon, t.d. renovasjon.
- **Samfunnsøkonomisk motivert** – der selskapet ikkje har utbytte til

⁵ Jf. KS si anbefaling nr 18.

eigarar som mål, men vert nytta til å gjennomføre samfunnsmessige oppgåver, t.d. sikre god infrastruktur.

- **Regionalpolitisk posisjonering-** Føremålet kan være styrking av kommunen eller regionen sin vekst, ofte i konkurranse med andre regionar.

Kommunen sitt føremål med selskapet kan endrast over tid. Til dømes var etablering av kraftselskap i si tid motivert av samfunnsøkonomiske omsyn, nemleg å skaffe elektrisk kraft til innbyggjarane, medan eigarskapet i slike selskap i dag hovudsakleg er finansielt motivert.

Dersom kommunen sitt føremål med eigarskapet i selskapet vert endra, bør ein vurdere fortsatt eigarskap.

Kommunalt eigarskap og rolla som medstiftar bør vurderast opp mot følgjande kriterium:

- Kommunen bør ikkje gå inn i selskap som har reine forretningsmessige mål.
- Engasjement i selskapa bør ha ein samfunnsmesseg funksjon
- Kommunen kan organisere deler av den kommunale/interkommunale aktiviteten som selskap dersom dette er føremålstenleg og i samsvar med aktuelle strategiar.

5.4 Selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter

Selskapet si verksemd skal tydeleggjerast i vedtektene/selskapsavtalen. Innanfor ramma av vedtektene/selskapsavtalen bør selskapet ha klare mål og strategiar.

Eigarane skal ha eit bevisst forhold til ein eventuell forventta avkastning. For selskap som opererer innanfor ein marknad skal prinsippa for utbyttepolitikk klargjerast og deretter fremmast for eigarorganet.

Langsiktigheit og samfunnsansvar bør leggest til grunn for det kommunale eigarskapet.

Føremålet i selskapsavtale/vedtekter bør vurderast med jamne mellomrom for å sjå om det er behov for endringar.⁶

5.5 Utbytte

I selskap med næringsdrift bør kommunen, som hovudregel, stille krav om utbytte frå dei selskapa kommunen er medeigar i.

5.8 Eigarmøte

Eit eigarmøte er eit møte mellom representantar frå kommunen som eigar, styret og dagleg leiar for selskapet. Eit eigarmøte er ikkje lovregulert, men er ein uformell arena der eigar og selskapet kan ha gjensidig informasjonsutveksling og drøfte utvikling og rammevilkår for selskapet.

Det bør jamleg gjennomførast eigarmøte for å bidra til god eigarstyring og kommunikasjon med selskap.⁷

5.9 Direkte informasjon til kommunestyret

Kommunestyret kan invitere styreleiar og/eller dagleg leiar til å møte i kommunestyremøte og orientere kommunestyret om selskapet si drift, utvikling og saker av interesse. Selskapet kan og be om å bli invitert til å gje ei slik orientering.

6 Utøving og oppfølging av kommunalt eigarskap

6.1 Generelt om styring og kontroll av selskap

Dei folkevalte har eit overordna politisk ansvar for alt kommunen er involvert i,

⁶ Jf. KS si anbefaling nr 5.

⁷ Jf. KS si anbefaling nr 6.

også når verksemda er organisert i selskap utanfor kommunens ordinære organisasjon. Selskapa er sentrale aktørar for å løyse kommunens oppgåver på ein god og effektiv måte.

Innan eigen organisasjon har folkevalte organ løpande moglegheit til direkte styring. Selskapsorganisering inneber ei fristilling av verksemda som reduserer moglegheita for direkte folkevalt styring. Makt, myndighet og fullmakter overførast frå folkevalte organ og kommunedirektøren til selskapsorgana. Andre styringsverkemidlar nyttast derfor for å øve innflytelse over selskapa. Med unntak av kommunale føretak (som er en del av kommunen som rettssubjekt) er selskapa til dømes ikkje bunde av kommunens vedtekne økonomiske politikk eller arbeidsgjevarepolitikk.

Folkevalde organs påverknad på verksemd utanfor eigen driftsorganisasjon skal utøvast profesjonelt og forutsigbart innan ramma av selskapslovgjeving og anna lovverk, og i tråd med allment aksepterte eigarstyringsprinsipp. Aktiv eigarstyring er summen av dei tiltak og aktivitetar kommunen som eigar gjennomfører for å sikre styring, kontroll og utvikling av verksemda i selskapa. Eigarstyring er organisering av styre og leiing, utøving av eigarskap i selskapa sine eigarorgan, vedtekne strategiar, rapportering, styreinstrukser, vedtekter mv.

Innbyggjarane skal ha tillit til all verksemd kommunen har ansvar for, både verksemd som vert utført av kommunen, og verksemd som er organsert i frittstående selskap. Likebehandling, saklegheit, openheit og habilitet er viktig for denne tilliten.

6.2 Kommunestyrets rolle og ansvar

Kommunestyret er ansvarlig for all kommunal verksemd. For å ivareta sitt

mandat må kommunestyret ha ei samla oversikt/kontroll om hele den kommunale verksemda, og den tenesteproduksjon som skjer i eigne selskap.

Kommunestyret vedtek å opprette selskap eller å tre inn i eksisterande. I etableringsfasen har kommunestyret stor innflytelse over verksemdas formål, stiftingsgrunnlag og leiande organ. Organisasjonsform bør veljast med utgangspunkt i kva oppgåver som skal utføres og føremålet kommunen har med selskapsetableringa. Val av organisasjonsform påverkar og kommunens styringsmoglegheiter og moglegheita for kontroll og tilsyn. Dette er viktige omsyn kommunestyret må ta stilling til når dei vel korleis den kommunale verksemda skal organiserast.

I driftsfasen har kommunestyret indirekte styring og kontroll med verksemda, basert på lovgitte styringskanalar og vedtekne prinsipp for eigarstyring. Styringa må skje innan dei rammene som følger av lovgjevinga for den selskapsform som er valt for verksemda. Dette gjeld og ved eventuell reorganisering, avvikling og oppløysing av verksemda.

Kommunestyret står i utgangspunktet fritt til å selje eller overføring kommunens eigenandeler i selskapet til andre, men aksjonæravtalar og selskapsform kan avgrense denne retten.

Kommunens folkevalte må gis tilstrekkelig opplæring i styringsmidlar dei har til rådighet overfor ulike verksemdar.

6.3 Val av utsending til generalforsamling/eigarorgan

For aksjeselskap og interkommunale selskap vert det tilrådd at kommunestyret vel politisk leiing som eigarrepresentantar i

eigarorganet.⁸ Der ikkje andre er valde av kommunestyret, representerer ordføraren kommunen i generalforsamlingar, representantskap, årsmøte, m.m.. Varaordføraren kan møte i ordføraren sin stad. Formannskapet får fullmakt til å oppnemne andre dersom ordføraren eller varaordføraren er forhindra frå å møte.⁹

Det er representant til generalforsamling/representantskap si oppgåve å utøve kommunen sine interesser i samsvar med vedtak/fleirtalet i kommunestyret. Det bør leggjast til rette for at utsendingane kan drøfte stemmegjeving med kommunestyre i forkant. Hastesaker kan drøftast med formannskapet. Representanten skal gis høve til å innhente råd frå administrasjonen eller ekstern rådgjeving ved behov.

Ofte er tidsfristane korte i slike saker. Orienteringane kan derfor også måtte skje i etterkant av generalforsamlinga/representantskap. Orienteringa kan skje ved munnleg orientering eller som ei melding til formannskapet/kommunestyre.

6.4 Styret

6.4.1 Val av styre

Det er generalforsamling/eigarorganet sitt ansvar å sørge for at styret vert samansett og gitt dei nødvendige styringsrammer, slik at det kan utøve sitt virke som eit profesjonelt organ. Eit profesjonelt styre som kollegium består av personar med personlege eigenskapar som utfyller kvarandre kompetanse- og erfaringsmessig.

Kommunen skal som eigar vektlegge kompetanse hjå styremedlemar for å få ei samansetting av styret som best mogeleg ivaretek selskapet sitt behov. Dette kompetansebehovet vil variere alt etter

⁸ Jf. KS si anbefaling nr 7.

⁹ Jf. K-sak 76/2016.

selskapet sine oppgåver og føremål. Det må vurderast om styret treng politisk kompetanse eller om det er annan fagkompetanse eller nettverkskompetanse som skal prioriterast.¹⁰

For å oppnå aktive og kompetente styre skal det i større grad nyttast valkomitear ved styresamansetjing i aksjeselskap og interkommunale selskap.

Representantskapet/ generalforsamling vel leiar av valkomiteen. I selskap med fleire eigarkommunar bør valkomiteen si samansetjing spegle kommunane sine eigardelar. Valkomiteens innstilling bør grunngjevast.¹¹

Styra i aksjeselskap og interkommunale selskap der kommunen er medeigar, bør ha mest mogeleg kjønnsbalanse, og som ein minimumsregel fyller lovmessige krav.¹²

Der det vert peika ut vara til styre bør ordninga med numerisk vara nyttast for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret. Lovverket gjev moglegheit for å peike ut enten personlege eller numeriske vara. Anbefalinga om numerisk vara er gitt ut i frå behovet for kontinuitet og kompetanse. Det vert og tilrådd at 1. vara blir invitert til styremøta for på den måten å sikre best mogleg kompetanse og kontinuitet.¹³

6.4.2 Forventningar til styrets samansetning

Styret er selskapets viktigaste styringsorgan. Styret har ansvar for forvaltninga av selskapet, det skal føre kontroll og formulere strategiar, godkjenne vedtak og legitimere verksemda. Ei svært viktig oppgåve for eigarorganet er derfor oppnemning av styret. God samansetning av styret er viktig både for selskapet og eigarane.

¹⁰ Jf. KS si anbefaling nr 9.

¹¹ Jf. KS si anbefaling nr 10.

¹² Jf. KS si anbefaling nr 11.

¹³ Jf. KS si anbefaling nr 14.

Det å være styremedlem i eit kommunalt eigd selskap kan være rollemesseg problematisk når ein samtidig er tilsett eller er politiskar i eigarkommunen, jf. habilitet. Kommunen vil som eigar ha ei sentral rolle i eigarstyringa og kontrollen med selskapa, men kommunens behov og forventningar til selskapet, samsvarer ikkje nødvendigvis med det som er hensiktsmessig for selskapet isolert sett. Dette kan være i saker som omhandlar finansiering, utbytteforventningar, tenesteproduksjon etc. I denne type situasjonar vil det kunne være problematisk både å være styremedlem i selskapet og samtidig være tilsett eller politiskar i kommunen. Kommunesektorens etikkutval anbefaler at folkevalte ikkje bør sitte i styrene i kommunalt eigde føretak og selskap.¹⁴

Det er viktig å sikre kontinuitet i velfungerande styrer, og sikre den kompetanse som vert opparbeidd gjennom aktivt styrearbeid. Samtidig som det er naturleg med utskiftingar i styrer grunna lang tenestetid. Selskap utviklar seg over tid, og kompetansebehovet i styret kan endre seg som følgje av denne utviklinga. Utskifting av styremedlemmar kan og skape ein ny dynamikk i styrearbeidet.

Samansetninga av styret skal være kjenneteikna av kompetanse, kapasitet, og mangfald ut i frå selskapet sin eigenart og kommunen sitt føremål med eigarskapet.

Døme på kompetanse og erfaring som er ønskeleg i styrer er:

1. Kunnskap om selskapets verksemd, som formål, organisering, historie, strategiar, forretningsområde, avtaler og regelverk, m.m.
2. Bransjekunnskap, som kunnskap om trendar og utviklingstrekk innan

bransjen, samt kunnskap om konkurrerende verksemdar

3. Spesiellkompetanse og erfaring innan område som juss, økonomi/finans/rekneskap, risikostyring, marknadsføring, HMS, tekniske fag, m.m.
4. Leiarerfaring og kompetanse knytt til organisasjonsmessige endringsprosessar.
5. Kompetanse og erfaring knytt til offentleg forvaltning og politiske prosessar.
6. Kompetanse og erfaring knytt til styrearbeid.
7. Kompetanse og erfaring knytt til miljøarbeid, FNs berekraftsmål, m.m.

Ein aktiv eigarskap inneber at eigarane aktivt følger opp styret si drift av selskapet, og arbeider for endringar i styresamansetninga dersom eigaren meiner styret ikkje fremjar eigarane sine interesser på ein god måte.

6.4.3 Styrets rolle og ansvar

Det er ikkje eigar, men styret som har ansvaret for selskapsstyringa. Styret har det overordna ansvaret for forvaltninga av selskapet, og skal ivareta ein uavhengig kontrollfunksjon overfor selskapets leiing, på vegne av eigarane.

Styret utarbeider og legg fram beslutningsgrunnlag til selskapets eigarorgan i det enkelte selskap.

Styret skal utarbeide ein plan for eige arbeid, arbeide aktivt med eigen kompetanseutvikling og evaluere si verksemd. Styret skal sørge for at det som kollegium er kompetent og profesjonelt i utøvinga av oppgåvene sine. Dette inneber at styret greier å skilje rollar og unngå rolleblanding. Dette er særleg viktig i offentleg eigde selskap sidan her er mange ulike interessentar med sine spesielle krav og forventningar.

¹⁴ [Etikkutvalget: Folkevalgte bør ikke sitte i styret - KS](#)

Styret er ansvarleg for at selskapet vert forvalta lojalt i samsvar med formålet med selskapet. Styret skal difor sørge for at selskapet realiserer den visjonen som eigarane hadde ved etableringa av selskapet, og i kva lei selskapet skal styrast. Styret skal vere ein støttespelar for leiinga i selskapet, og det skal samstundes følgje opp, evaluere og kontrollere den daglege leiinga.

Kommunen som eigar forventar at styret tek ansvar for at selskapet arbeider målretta med å ivareta sitt samfunnsansvar; som etikk, samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling.

Styret har ansvar for rekruttering og eventuell utskifting av daglig leiar, og å fastsette løns- og arbeidsvilkår for denne. Dersom ikkje anna er bestemt, fungerer daglig leder som styrets sekretær.

Styreverv i selskap er eit frivillig personlig verv, med det juridiske ansvaret som følger styrevervet. Det enkelte styremedlem skal ivareta selskapets interesser, og representerer ikkje politiske parti, kommunen eller andre interesser.

Ein styremedlem kan gjerast personleg ansvarleg for sine handlingar eller manglande handlingar som styremedlem. Ansvaret omfattar både økonomisk erstatningsansvar og straffeansvar. Styret bør derfor teikne eigen styreforsikring som dekker mogleg personleg ansvar som styremedlem. Kostnader til styrevervforsikring må dekkes av det enkelte selskap.

6.4.4 Registrering av styreverv

Alle som tek på seg styreverv for kommunale selskap skal registrere verva på www.styrevervregisteret.no.¹⁵

¹⁵ Jf. KS si anbefaling nr 17.

6.4.5 Habilitetsvurdering av styrerepresentantar

Ein kommunestyrerepresentant som er styremedlem i eit selskap vil kunne hamne i habilitetskonflikt mellom rolla som folkevald og rolla som styremedlem når selskapet er «part» i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 første ledd.

Inhabilitet gjeld ikkje ved behandling av overordna saker som kommunens årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan, då selskapet normalt ikkje vert rekna som er «part».

I tillegg til inhabilitet etter forvaltningslova § 6 første ledd, kan det oppstå inhabilitet etter forvaltningslova § 6 andre ledd når det er «andre særeigne forhold som er eigna til å svekke tilliten til upartiskheit». Her må kvart tilfelle vurderast særskilt. Kommunestyremedlem kan avklare habilitetsspørsmål i forkant ved hjelp av ein juridisk vurdering frå administrasjonen.¹⁶

Kommunal- og regionaldepartementet har laga ein eigen rettleiar for habilitet i kommunar og fylkeskommunar, der og problemstillingar kring styrerepresentasjon vert drøfta.

6.4.6 Styrehonorar

Styrehonorar skal være nøkterne og bør fastsetjast basert på selskapet sitt økonomiske omfang, arbeidsbelastninga i styret og styrerisiko.¹⁷

6.5 Opplæring av og informasjon til folkevalde

Kommunen bør som ein del av folkevaldopplæringa gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eigarskapsseminar for alle folkevalde i dei ulike aspekta knytt til eigarstyring av utskilt verksemd. Den første opplæringa bør

¹⁶ Jf. KS si anbefaling nr 15.

¹⁷ Jf. KS si anbefaling nr 16.

gjennomførast i løpet av de første 6 månadane av valperioden. Det vert tilrådd at kommunestyret tidleg i perioden får førelagt ei oversikt over status for selskapa.¹⁸

6.6 Eigarutval

Kommunestyret kan opprette eit eige eigarutval som kan bidra til operativ, heilheitleg og forutsigbar folkevalt eigarstyring og eigarskapsforvaltning av selskap/føretak. Eigarutvalet oppnemnst i tilfelle av kommunestyret i samband med konstituerande kommunestyremøte.

Eit eigarutval sin funksjon vil være å handsame løpende dei sakene som leggst fram for eigarorgana i dei ulike selskapa, fortrinnsvis i forkant.

Eigarutvalets medlemmer får dermed god innsikt i ulike sider ved selskapa si verksemd, og moglegheit til å påverke kommunens eigarrepresentant i eigarorgana for dei ulike selskapa. Eigarutvalet har ikkje myndighet til å instruere leiinga i selskapa direkte.

Rekruttering, samansetning og utskifting av styremedlem er eit viktig verkemiddel i eigarstyringa. Eigarutvalet bør derfor være valkomite for styresamansetninga i selskapa. Det formelle valet av styremedlemmer skjer i selskapa sine eigarorgan (generalforsamling og representantskap). I kommunale føretak er det kommunestyret sjølv som er eigarorgan, og som vel styremedlemmer.

Det er i Herøy ikkje etablert noko eigarutval, og dei roller som normalt vil ligge hjå eit slikt eigarutval vert lagt til formannsskapet.

6.7 Kontrollutvalets rolle og ansvar

Selskapskontroll er eit av kontrollutvalets lovpålagte oppgåver, og er eit viktig verkemiddel for å sikre at selskapa underleggast folkevalt styring og kontroll, jf. kommuneloven § 23-2 c.

Selskapskontroll kan i prinsippet gjennomførast i alle typar selskap, men omfanget av selskapskontrollen påverkast av eigartilhøva i selskapa. Innsyns- og undersøkingsretten til kontrollutvalet, og/eller revisor, omfattar følgjande selskap, jf. kommuneloven § 23-6:

- interkommunale selskap (IKS)
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgåvefelleskap
- aksjeselskap der kommunen åleine eller saman med andre kommunar direkte eller indirekte eig alle aksjar

I disse selskapa har kommunens kontrollutval og revisor rett til å innhente de opplysningar dei finner naudsynt, og kan gjennomføre naudsynte undersøkingar. Utvalet skal varslast om, og har rett til å være tilstades i representantskapsmøte / generalforsamling.

Kontrollutvalets skal initiere evaluering av eigarstyringa i kommunen. Utvalet skal minst ein gong i kommunestyreperioden utarbeide plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtakast av kommunestyret. Selskapskontrollen er todelt. Den ene delen er obligatorisk og dreiar seg om eigarskapskontroll; kontroll med kommunens oppfølging av ansvaret sitt som eigar. Den andre delen er frivillig og omfattar forvaltningsrevisjon av selskap.

¹⁸ Jf. KS si anbefaling nr 3.

Det er viktig at kontrollutvalet er sikra gode nok rammer til å kunne utføre sin kontroll på ein god måte.¹⁹

6.8 Ordførars rolle og ansvar

Ordfører møter, om ikkje anna er vedteke, som kommunens representant i selskapas eigarorgan, med de føringar eigarutvalet gjev.

For interkommunale selskap skal kommunens eventuelle andre representantar i representantskapet oppnemnst blant kommunestyrets faste medlemmer.

Ordfører kan delegere representasjonsretten til varaordfører, kommunedirektør eller annen representant for kommunen.

Ordfører har møte- og talerett i selskapa sine organ, med mindre det er formelle avgrensingar for dette.

6.9 Kommunedirektørens rolle og ansvar

Kommunedirektøren har ansvar for kommunens eigen driftsorganisasjon. Verksemd i selskap utanfor kommunen er ikkje underlagt kommunedirektørens kontroll og styring.

Kommunedirektøren har ei rådgjevande rolle overfor kommunestyret, eigarutval, selskapet sine eigarorgan samt ordfører og andre folkevalte når det gjelder selskap og føretak.

Kommunedirektøren skal stille til rådighet administrative ressursar som kan ha ein støttefunksjon for dei folkevalte, og kan bistå i utarbeiding av beslutningsgrunnlag om eigarsaker som skal handsamast av folkevalte organa; eigarstrategi, selskapsetablering/ selskapsavvikling, og eventuelle aktive grep overfor det enkelte

selskap. For å sikre kommunedirektøren nødvendig informasjon, kan kommunedirektøren gis observatørstatus i styrer for selskap/føretak. I kommunale føretak har kommunedirektøren moglegheit til å uttale seg og til å instruere styret om å utsette iverksetjinga av ei sak til kommunestyret har handsama saka.

Kommunedirektøren er tillagt eit totalansvar for kommunens tenester og aktiviteter, herunder ansvaret for kommunens samla økonomi. Kommunedirektøren skal derfor sørge for prosesser som sikrer at selskapa sine vedtekne budsjettforslag innlemmast i kommunedirektørens forslag til kommunens årsbudsjett/ handlingsprogram. Kommunedirektøren skal også sørge for at selskapa si rapportering tilpassast kommunens økonomirapportering og årsmelding.

8 Andre forventingar

8.1 Lønspolitikk og arbeidsgjevarpolitikk

Leiars lønsnivå i selskap der kommunen er ein betydelig eigar skal ligge på eit konkurransedyktig nivå, men ikkje være lønsleiande. Bonus- og incentivordningar bør unngåast.

Kommunens arbeidsgjevarpolitikk gjev føringar innan HMS, rekruttering, leiarutvikling, mangfald, kompetanseutvikling m.m. Kommunen forventar at selskapa har ein god arbeidsgjevarpolitikk og at denne blir utført på ein systematisk og trygg måte.

8.2 Miljø

Kommunen forventar at selskapa tek miljø- og klimaansvar. Selskapa sitt arbeid med miljø og klimaspørsmål må skje systematisk og dekke hele verdikjeda i verksemda. Mål, gjennomføring og

¹⁹ Jf. KS si anbefaling nr 21.

evaluering av miljøarbeidet må være klart angitt. Selskap og føretak kor kommunen har eigarinteresser er ulike kva gjelder påverknad på ytre miljø. Dette vil nødvendigvis påverke kor omfattande rutinar og system dei ulike selskapa må utvikle for å sikre at verksemda tar naudsynte miljøomsyn. Kommunen forventar at selskapa jobbar aktivt med å redusere egne klimagassutslepp og set mål om ein reduksjon som er i tråd med kommunes ambisjonar for klimagassutslepp. Kommunen forventar at selskapa rapporterer om egne klimagassutslepp og arbeidet med å redusere utslippene.

8.3 Samfunnsansvar og etikk

Kommunens etiske regler uttrykker etiske normer for tilsette. Desse tek utgangspunkt i kommunen sine kjerneverdier: respekt, tillit og samhandling

Kommunale selskap forvaltar fellesskapet sine ressursar. Forvaltninga skal skje på ein måte som samsvarar med kommunen sine kjerneverdier og styrkar befolkninga si tillit til forvaltninga av fellesskapet sine ressursar. Omdøme til kommunen vil i aukande grad avhenge av korleis ein forvaltar sitt samfunnsansvar gjennom sine selskap. Samfunnsansvar kan relaterast til likestilling, integrering, arbeid mot korrupsjon, etikk, HMS, openheit og innsyn, kvalitet, brukarmedverknad og miljø- og klimatiltak. Styret og den daglege leiinga i selskapa har ansvar for å integrere samfunnsansvar i drifta.

Etiske vurderingar og haldningar er viktige for å drive eit selskap samfunnsansvarleg, då desse legg grunnlaget for korleis ein faktisk handlar. Kommunen forventar at dei selskap som kommunen har eigarinteresser i utarbeider egne etiske retningslinjer og at disse er offentlig tilgjengelig. Kommunens etiske normer og etiske problemstillingar leggst til grunn for dette arbeidet.

Retningslinene bør diskuterast og eventuelt reviderast årleg.²⁰

Kommunen skal ha ein bedriftskultur som og inneber at arbeidstakarar skal kunne varsle om kritikkverdige tilhøve på sin arbeidsplass. Kommunen har utviklet rutinar som legger til rette for varsling via fleire kanalar, både eksterne og interne.

Folkevalde og tilsette har alle eit personleg ansvar for å gjere seg kjende med og etterleve dei vedtak og instruksar som gjeld for deira rolle/stilling, og at kvar enkelt har eit sjølvstendig ansvar for at veremåte og handlingar er i samsvar både med kjerneverdiane og etiske prinsipp.

8.4 Openheit og innsyn

Openheit og innsyn i forvaltninga sitt arbeid er viktige prinsipp for offentlig verksemd. Kommunen praktiserer prinsippet om meiroffentlegheit som inneber at kommunen skal vurdere om dokumenter som kan unntakast offentlegheit, likevel kan utleverast.

Forvaltningslova og offentlegheitslova er sentrale og for selskap og føretak. KS peker i sine anbefalingar om eigarstyring på at forvaltningsloven gjelder for all verksemd som drivast innanfor kommunen som eige rettssubjekt, inkludert kommunale føretak. Selskap er normalt ikkje omfatta av forvaltningslova, men dersom dei har so tett tilknytning til forvaltninga at dei kan reknast å være «organ for stat eller kommune», vil forvaltningslova likevel gjelde. Grensedraginga beror på ei heilheitsvurdering. Relevante vurderingstema er selskapsform, føremål og bakgrunnen for opprettinga, kva slags verksemd selskapet driv, om selskapet har monopolverksemd, og om den må regnes som eit ledd i gjennomføringa av

²⁰ Jf. KS si anbefaling nr 19.

kommunal politikk. Det sentrale vurderingstemaet vil være kor sterk reell tilknytning det er mellom selskapet og forvaltninga.

Offentlegheitsloven gjelder for kommunalt eigde selskap dersom det offentlege har eigarandelar som gir rett til meir enn halvparten av stemmene i det øvste organet, eller direkte eller indirekte har rett til å velje meir enn halvparten av medlemmane med stemmerett i det øvste organet. Offentlegheitslova gjeld likevel ikkje for offentleg eigde selskap som hovudsakeleg driver næringsverksemd i direkte konkurranse med og på same vilkår som private.

Kommune forventar at kommunalt eigde selskap praktiserer meiroffentlegheit i den grad det er mogleg, og i dei tilfelle der selskapet driv næring i direkte konkurranse med og på same vilkår som private.

Leiinga i føretak og selskap har sjølv ansvaret for å avklare selskapets/føretakets status i forhold til forvaltnings- og offentlegheitslova sine reglar.

8.5 Forholdet til offentlige anskaffingar

Lov om offentlege anskaffingar gjeld for «*statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer*».

«Offentligrettslige organer» er organ eller verksemdar som er organisert som eigne rettssubjekt og som står i ei nær tilknytning til det offentlege. Det er tre vilkår som må være oppfylt for at verksemda skal reknast som eit offentlegrettsleg organ:

- Organet må være oppretta for å tene allmennheita sine behov og ikkje være av industriell eller forretningsmessig karakter
- Organet må vere organisert som eit sjølvstendig rettssubjekt

- Organet må ha ein tilstrekkeleg tilknytning til det offentlege

Når ei verksemd i hovudsak er finansiert av det offentlege, kontrollert av det offentlege, eller det offentlege oppnemner meir enn halvparten av medlemmane til verksemdas styrande organ, må det antakast at kriteria for å følge anskaffingsreglane er oppfylt. At ei verksemd i hovudsak er finansiert av det offentlege inneber at minst 50 % av finansieringa kjem frå offentlege kjelder i form av direkte tilskot til drift, lån, eller aksjekapital/eigenkapital.

Kommunen forventar at alle selskap og føretak som er omfatta av reglane om offentlege anskaffingar, etterlever dette regelverket, og at retningsliner nedfelt i kommunens innkjøpsstrategi vert lagt til grunn.

8.6 Korrupsjon og kvitvasking

Kommunen forventar at selskap kommunen har eigarandelar i har nulltoleranse for korrupsjon og kvitvasking. Strenge krav til openheit og offentlegheit er eit virkemiddel mot korrupsjon og kvitvasking.

Kommunen er opptatt av at selskap som kommunen har eigarinteresser i er opne om problemstillingar knytt til korrupsjon, interessekonfliktar og inhabilitet. Kommunen har reglementer, rutinar og system som gjev styring og kontroll med kommunens forvaltning av fellesskapets verdiar, og liknande styring og kontroll vert forventa av selskap kommunen eig.

8.8 FN sine berekraftsmål

FN sine berekraftsmål vil bli ein stadig viktigare del av kommunal satsing og planlegging. Regjeringa har i nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging for 2019-2023 bestemt at dei 17 berekraftsmåla skal leggest til grunn

ved samfunns- og arealplanlegging. Statsforvaltaren har og i sitt styringsbrev til kommunane vektlagt arbeid med og oppfyljing av berekraftsmåla.

FNs berekraftsmål omhandlar mellom anna mål som:

Kommunen ønsker at berekraftmåla skal fremmast og vere eit viktig kriterium i dei selskapa som kommunen har eigarskap i.

Dette skal bidra til at eigarskapet vårt blir grønare og smartare.

8.9 Bidra til lokal utvikling og gode tenester til våre innbyggjarar

All tenesteproduksjon som kommunen er involvert i, har som formål å skape gode lokalsamfunn og yte gode tenester til kommunen sine innbyggjarar.

Kommunen forventar at den drift og tenesteproduksjon som skjer i kommunalt eigde selskap bidreg til lokal utvikling og lokalt eigarskap. Ein ønsker at selskapa prioriterer innovasjon og omsyn til miljø,

Dersom ein vel å utføre tenesteproduksjonen i regi av eit kommunalt eigd selskap, anna kommunalt samarbeid, eller selskap som er eigd saman med private aktørar, så er det viktig at ein har fokus på det primære formålet med all kommunal verksemd, som er å ivareta våre innbyggjarar sine behov.

Del II

9 Om eigarskapsmelding del II

Del II av eigarmeldinga refererer til kommunelovens § 26-1 b og c, med oversikt over selskap, kommunale føretak og andre verksemder som kommunen har eigarinteresser i, samt kommunens formål med sine eigarinteresser, omtale av kvart av selskapa som kommunen har eigarskap i, og ei vurdering av fortsett eigarskap.

I omtalen av det enkelte selskap som har ein bokført verdi på over 100 000 kr, eller der kommunen har store garantiansvar, så er det laga ei økonomisk analyse. Denne økonomiske analysen er del av rutinen for administrativ oppfølging av kommunen sine eigarinteresser. Denne rutinen er sist handsama i K-sak 84/2021 den 15.06.2021.

Eigarskapsmelding Del II inngår som del av kommunens årsrapportering, og vert lagt fram til politisk handsaming årleg.

10 Oversikt eigarskap/deltaking

10.1 Selskaps- og føretaksformer for kommunal sektor

Kommunar har ei rekkje ulike organisasjonsformer å velje mellom. Nedanfor følgjer ei kort oversikt av dei ulike alternativa;

Kommunen sin eigen driftsorganisasjon er administrasjonen slik han er organisert under kommunedirektøren.

Aksjeselskap kan vere heileigd av kommunen, men dei kan og eige det saman med andre. Selskapsforma er primært tenkt nytta til forretningsmessige oppgåver. Selskapet blir leia av generalforsamling og styre, og det er eit sjølvstendig rettssubjekt. Ansvar for pliktene til selskapet er avgrensa til den kapitalen kommunen har tilført selskapet.

Kommunalt føretak er ein del av kommunen, men blir leia av eit eige styre og dagleg leiar. Dagleg leiar er ikkje underordna kommunedirektøren. Kommunestyret kan instruere føretaksstyret. Kommunalt føretak høver best for forretningsmessige oppgåver.

Vertskommunesamarbeid er ei form for interkommunalt samarbeid der verksemda er lagt til administrasjonen i ein av dei deltakande kommunane. Vertskommunesamarbeidet kan leiast av ei eiga folkevald nemnd, eller av kommunedirektøren i vertskommunen.

Vertskommunesamarbeid kan mellom anna nyttast til lovpålagte oppgåver og til utøving av mynde. Samarbeidet blir regulert av ei samarbeidsavtale.

Kommunalt oppgåvefelleskap²¹, **kapittel 19 i kommunelova**, som gjev to eller fleire kommunar høve til å løyse felles oppgåver. Oppgåvefelleskapet kan ikkje treffe

²¹ Interkommunalt samarbeid etter §27 i gammel kommunelov er erstatta av kommunalt oppgåvefelleskap i ny kommunelov.

enkeltvedtak. Fellesskapet skal styrast av eit representantskap som kan opprette eit styre. Det skal ligge føre ei samarbeidsavtale.

Interkommunalt selskap er ei eiga selskapsform laga for interkommunalt samarbeid. Det blir leia av eit representantskap og eit styre. Selskapet er eit sjølvstendig rettssubjekt. Den einskilde kommunen heftar uavgrensa for sin del av pliktene til selskapet.

Samvirkeføretak er eigd av brukarane og skal tene interessene deira gjennom økonomisk verksemd eigd i fellesskap. Det blir leia av eit styre, og er eit sjølvstendig rettssubjekt.

Stiftingar er sjølv eigande og blir leia av eit styre. Dei er sjølvstendige rettssubjekt.

Ved **konkurransetsetjing** blir oppgåva løyst av den verksemda som vinn fram i tevlinga. Denne verksemda kan vere organisert på fleire måtar. Oppdragsgjevande kommune si moglegheit til å utøve kontroll/styring, vert regulert av konkurransegrunnlaget, kontrakten og kontraktsoppfølginga.

Meldinga er for det meste skriven med grunnlag i selskapa sine årsrekneskap og årsmeldingar frå 2020, 2021 og 2022 samt protokollar og rapportar frå generalforsamling/representantskapsmøte.

10.2 Sentrale økonomiske omgrep

Dekningsbidrag: Driftsinntekter minus (lønskostnader pluss varekostnader).

Sjøelve omgrepet refererer til det bidraget som bedrifta si drift (sal av varer eller tenester o.l.) gjev bedrifta til dekning av sine faste kostnader.

Dekningsgrad: Dekningsbidrag målt i % av driftsinntekter = dekningsgrad

Dekningsgrad seier noko om kor stor del av salsinntektene ein sit att med etter dekning av løn og varekostnader, og uttrykker dekningsbidraget i prosent av salsinntektene. Dekningsgraden fungerer dermed som eit verktøy til å utlede verksemda si lønsemd.

Resultat før skatt: Driftsresultat minus finanskostnader men før eventuell skattekostnad.

Sjølvfinansieringsevne: Resultat før skatt pluss ordinære avskrivningar minus skatt

Selskapet sin kontantstraum frå drifta er ein god indikator på selskapet sin økonomiske situasjon og evne til å finansiere drift og vidare investeringar.

Arbeidskapital: Omløpsmidlar minus kortsiktig gjeld

Arbeidskapital er eit uttrykk for handlingsrom, og indikerer kor mykje kapital som er tilgjengelig på kort sikt (12 månader fram) og som kan nyttas til vekst i form av innkjøp og investeringar, eller til vedlikehald, betale finanskostnader og avdrag til banker og liknande. Arbeidskapitalen er svært viktig for bedrifters driftseffektivitet og kortsiktige finansielle helse.

Likviditetsgrad: (Omløpsmidlar minus varebeholdning) i % av kortsiktig gjeld

Likviditetsgrad er eit mål som brukast for å vurdere selskap si evne til å betene kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad heng (som oftast) saman med lønsemda i selskapet.

Eigenkapitalprosent: Eigenkapital i % av totalkapital

Eigenkapitalprosent er eit vanleg mål for selskapets soliditet. Eigenkapitalprosenten syner kor stor del av eigendelssida i rekneskapet som er finansiert med eigenkapital, og gjev dermed eit mål på soliditeten i selskapet. Dette fordi eigenkapitalprosenten syner kor stor del av eigendelane til selskapet som kan gå tapt før det går utover kreditorane. Dess høgare eigenkapitalprosenten er, dess lenger kan selskapet overleve periodar med svake resultat.

Ein høg eigenkapitalprosent indikerer ein redusert risikoen for at selskapet skal gå konkurs eller vil trenge ein emisjon i nær framtid for å overleve.

10.3 Aksjeselskap			
Namn	Bokført verdi 2022	Eigardel	Garanti - ansvar
Fosnavåg konserthus As	8 005 000 kr	52,80 %	3 664 210 kr
Furene AS	187 981 kr	8,13 %	-
Hareid fastlandsamband AS	179 000 kr	1,86 %	-
Havlandet AS	40 000 kr	0,0 %	-
Kystvegen Måløy – Florø AS	15 000 kr	1,10 %	-
Muritunet AS	130 000 kr	0,91 %	-
Nordøyvegen AS, avvikla i 2019	0 kr	0,00 %	-
Rovdefjordsambandet AS	125 000 kr	1,89 %	-
Runde forskning AS	155 667 kr	1,45 %	-
Runde miljøbygg AS	1 501 000 kr	6,82 %	-
Sande fastlandsamband AS	30 000 kr	0,68 %	-
Sunnmørsbadet Fosnavåg AS	4 570 000 kr	54,40 %	36 407 616 kr
Tussa kraft AS	56 192 264 kr	15,71 %	-

Bokført verdi er henta frå rekneskap 2022 note 12. Garantiansvar er saldo henta frå rekneskap 2022 note 11.

Aksjeselskap kan vere heileigd av kommunen, men dei kan og eige det saman med andre. Selskapsforma er primært tenkt nytta til forretningsmessige oppgåver. Selskapet blir leia av generalforsamling og styre, og det er eit sjølvstendig rettssubjekt. Ansvar for pliktene til selskapet er avgrensa til den kapitalen kommunen har tilført selskapet.

Omtale av det enkelte aksjeselskap

Fosnavåg konserthus AS			
Selskapsform:	Aksjeselskap – aksjekapital kr 1 515 000 (eks. overkurs)		
Bransje:	Investering i og utleige av kultur- og konferansebygg		
Stiftingsår:	2012		
Dagleg leiar:	Fredrik Remøy		
Lokalisering:	6090 Fosnavåg		
Sysselsetting:	-		
KOMMUNAL EIGARDEL			
Herøy kommune sin eigardel: 52,8 %. Bokført verdi 8 005 000 kr.			
Oversikt over aksjonærar: Herøy kommune 52,8 %, Solstad Shipholding AS 19,47, Havyard Group ASA 13,2 %, Olympic Eiendom AS 6,6 %, Ervik & Sævik AS 5,28 % og Andre 2,65 %.			
VERKSEMMA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL			
Investering i og utleige av bygningar til kultur- og konferansar og det som naturleg høyrer til dette, samt drive kulturfremmende tiltak. Selskapet er eit non-profit føretak, og eventuelt overskot skal gå til slike tiltak. Fosnavåg konserthus er eit allment kulturhus.			
KAPITAL OG UTBYTTE			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	1 515	1 515	1 515
Selskapet sin eigenkapital	33 423	33 526	33 598
Totalt antal aksjar i selskapet	15 151	15 151	15 151
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	8 000	8 000	8 000
Herøy kommune sin eigardel (%)	52,80 %	52,80 %	52,80 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	4 153	4 153	4 153
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	3 908	3 725	3 664
Sett av til utbytte	-	-	-
EIGARORGAN			
Generalforsamling.			
STYRET			
Styreleiar: Margareth Leinebø			
Styremedlem: Arne Johan Dale, Sølvi Nerem Berg, Kristin Monsen Lystad og Fredrik Remøy.			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Ha eigarinteresser i selskap som driv med utleige av bygningar til kultur- og konferansar og det som naturleg høyrer til dette, samt drive kulturfremmende tiltak.			
Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			
EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP			
Ordførar Bjørn Prytz representerte Herøy kommune på siste generalforsamling 28.06.2023.			

DRIFTSANALYSE				
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	1 652	1 694	1 704	
- Endring	-48,1 %	2,5 %	0,6 %	1
Varekostnader				
Løns- og personalkostnader		16		
Dekningsbidrag	1 652	1 678	1 704	
- Dekningsgrad	100 %	99,1 %	100,0 %	
- Endring	0,4 %	-0,9 %	1,0 %	1
Resultat før skattekostnad	97	132	93	
Resultat i % av driftsinntekt	5,9 %	7,8 %	5,5 %	1
Ordinære avskrivningar	1 437	1 437	1 437	
- Skattekostnad	21	29	21	
Sjølvsfinansieringsevne	1 513	1 540	1 509	2
Varebeholdning				
Sum omløpsmiddel	899	1 231	1 577	
Kortsiktig gjeld	30	19	49	
Arbeidskapital	869	1 212	1 528	1
Endring	54,4 %	39,5 %	26,1 %	
- Likviditetsgrad	2 996 %	6 478 %	3 218 %	2
Totalkapital/balansesum	43 271	42 166	41 074	
Eigenkapitalprosent	77,2 %	79,5 %	81,8 %	1
FORKLARING TIL FARGEKODER				
1 = Positiv tendens siste året.				
2 = Negativ tendens siste året.				
3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.				
EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE				
Selskapet har stabile inntekter, positiv egenkapital og positive driftsresultat.				

Furene Holding AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 241 400 (eks. overkurs)
 Bransje: Primær oppgåva er å eige selskap som leverer arbeidsinkluderande tenester eller har liknande primær oppgåver, utleige av eigedom, samt anna som naturleg ligg inn under formålet.
 Stiftingsår: 2020. (Furene AS i 1971)
 Dagleg leiar: Hallstein Saunes
 Lokalisering: 6105 Volda
 Sysselsetting: 5 årsverk

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 8,13 %. Bokført verdi 187 981 kr.

Oversikt over aksjonærar: Norges handikapforbund 48,5 %, Møre og Romsdal fylkeskommune og 9 kommunar på Sunnmøre og i Nordfjord.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Primær oppgåva er å eige selskap som leverer arbeidsinkluderande tenester eller har liknande primær oppgåver, utleige av eigedom, samt anna som naturleg ligg inn under formålet.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	283	283	283
Selskapet sin egenkapital	88 298	92 069	96 892
Totalt antal aksjar i selskapet	1 132	1 132	1 132
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	92	92	92
Herøy kommune sin eigardel (%)	8,13 %	8,13 %	8,13 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Hallstein Saunes
 Styremedlem: Alvhild Kvamme Iversen, Renathe Rossi-Kaldhol, Tor Mikalsen, Hallgeir Heltne, Marit Aklestad og Therese Håskjold.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Ein skal sikre eit framtidsretta og berekraftig tenestetilbod, der det er lagt vekt på eigarane sine ambisjonar om tilrettelegging av arbeidsplassar, samt sørge for at dei som har ressursar i arbeid og aktivitet i størst muleg utstrekning får nyttegjort desse for seg sjølv og samfunnet.

Ein skal sikre attraktive, kvalitativt gode tenester og kostnadseffektivt tenestetilbod.

Eigarane legg til grunn at informasjon står sentralt for å realisere selskapet sine målsettingar, både med omsyn til befolkninga i kommunen sin kunnskap om tilboda bedrifta har, kundetilfredsheit og brukartilfredsheit.

God kundetilfredsheit og brukartilfredsheit er ein føresetnad for å kunne lukkast med å nå dei strategiske måla.

Henta frå K-sak 142/2012. Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Ordførar Bjørn Prytz representerte Herøy kommune på generalforsamling 21.06.2023.

DRIFTSANALYSE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	56 862	63 018	73 499	
- Endring	-1,3 %	10,8 %	16,6 %	1
Varekostnader	8 954	10 959	12 640	
Løns- og personalkostnader	34 988	38 655	42 800	
Dekningsbidrag	12 920	13 404	18 059	
- Dekningsgrad	22,7 %	21,3 %	24,6 %	
- Endring	-2,8 %	-6,4 %	15,5 %	1
Resultat før skattekostnad	3 429	3 094	4 891	
Resultat i % av driftsinntekt	6,0 %	4,9 %	6,7 %	1
Ordinære avskrivningar	3 669	4 457	4 577	
- Skattekostnad		186	68	
Sjølvfinansieringsevne	7 098	7 365	9 400	1
Varebeholdning	2 893	2 956	3 480	
Sum omløpsmiddel	48 022	53 790	64 036	
Kortsiktig gjeld	10 028	11 327	13 218	
Arbeidskapital	37 994	42 463	50 818	1
Endring	19,5 %	11,4 %	19,7 %	
- Likviditetsgrad	450 %	449 %	458 %	1
Totalkapital/balansesum	98 326	114 491	120 383	
Eigenkapitalprosent	89,8 %	80,4 %	80,5 %	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

For å imøtekomme krav frå myndigheitene om å skilje ut skattepliktig del av drifta, vart selskapet omorganisert i 2021. Dette er gjort ved ein fisjon av verdiane i Furene AS til Furene Holding AS, via Furene Eigebygg AS. Omorganiseringa er gjennomføre med kontinuitet for rekneskapsverdiane.

Selskapet har positiv eigenkapital og forbetra driftsresultat. Det er nytta konserntal i rekneskapsrapporteringa.

Hareid fastlandsamband AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 962 700 (eks. overkurs)
 Bransje: Selskapet arbeider for at fjordkryssinga skal bli ein del av Nasjonal Transportplan 2022-2033.
 Stiftingsår: 1986
 Dagleg leiar: Lene Trude Solheim
 Lokalisering: 6060 Hareid
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 1,86 %. Bokført verdi 179 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Sparebanken Møre 22,0 %, Næringsforeininga i Ålesundsregionen 6,2 %, Sparebank 1 Søre Sunnmøre 9,3 %, Jets AS 4,2 % og Andre 58,3 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Selskapet sitt formål er å arbeide for realisering av planar om fast vegsamband mellom Hareid og Sula og mellom Sula og Ålesund. Selskapet vil kunne gå inn i eller samarbeide med andre vegsamband og/eller selskap som er tenelege og av felles interesse for eigarane.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	7 587	901	963
Selskapet sin egenkapital	1 319	2 356	2237
Totalt antal aksjar i selskapet	7 587	9 012	9 627
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	104	179	179
Herøy kommune sin eigardel (%)	1,37 %	1,99 %	1,86 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styrelleiar: Knut Erik Engh
 Styremedlem: Vebjørn Krogsæter, Bernt Brandal, Gunvor Ulstein, Jan Rune Hurlen, Jim Røssevoll, Kine Norheim, Stein Waagan, Jan Thormodsæther og Sølvi Lillebø Remøy.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Samfunnsøkonomisk motivert, der ein ønsker å ha eigarskap til arbeidet med realisering av planar om fast vegsamband mellom Hareid og Sula og mellom Sula og Ålesund, samt kunne gå inn i eller samarbeide med andre vegsamband og/eller selskap som er tenelege og av felles interesse for eigarane.

I samfunnsdelen av kommuneplanen har Herøy kommune som målsetjing at vi skal styrke kommunikasjonsaksane mot nabokommunane våre og at ein skal fremje gode vegsamband som styrkjar arbeid- bu- og serviceregionen på Søre Sunnmøre.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Sølvi Lillebø Remøy representerte Herøy kommune på siste generalforsamling 11.05.2023.

DRIFTSANALYSE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter				
- Endring	0 %	0 %	0 %	3
Varekostnader				
Løns- og personalkostnader	16			
Dekningsbidrag	-16			
- Dekningsgrad	0 %			
- Endring	0 %			3
Resultat før skattekostnad	-893	422	-118	
Resultat i % av driftsinntekt				2
Ordinære avskrivningar	36	37		
- Skattekostnad				
Sjølvsfinansieringsevne	-857	459	-118	2
Varebeholdning				
Sum omløpsmiddel	1 403	2 363	2 240	
Kortsiktig gjeld	121	6	3	
Arbeidskapital	1 282	2 357	2 237	2
Endring	79,6 %	83,9 %	-5,1 %	
- Likviditetsgrad	1 159 %	39 383 %	74 667 %	1
Totalkapital/balansesum	1 440	2 363	2 240	
Eigenkapitalprosent	91,6 %	99,7 %	99,9 %	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

Selskapet har ingen ordinære driftsinntekter. Det er i melding frå styret opplyst at føresetnad for fortsatt drift er til stades.

Havlandet AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 100 000
 Bransje: Felles organ for næringsliv og kommune for langsiktig utvikling av næring og samfunn.
 Stiftingsår: 2019
 Kontaktperson: Sissel Ødegård
 Lokalisering: 6090 Fosnavåg
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 40,0 % i delar av året. Bokført verdi 40 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Stiftinga Herøy næringsforum 60 % og Herøy kommune 40 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Selskapet si verksemd er å være næringslivet og kommunen sitt felles organ for langsiktig utvikling av næring og samfunn. Selskapet har ikkje som føremål å skaffe aksjonærane økonomisk utbytte.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	100	100	100
Selskapet sin egenkapital	122	4	269
Ordinært resultat før skatt	22	-118	265
Totalt antal aksjar i selskapet	100	100	100
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	40	40	0
Herøy kommune sin eigardel (%)	40,0 %	40,0 %	0,0 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Torill Myren
 Styremedlem: Richard Klungsøyr Gjerde, Fatima Myrseth, Eilert Geir Kvalsvik, Linn-Therese Hansen Sævik, Ruben Grongstad Kvalsvik, Petter Geir Smådal.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Organiseringa skal være ei revitalisering av næringsarbeidet og reiselivssatsinga, der næringsforum og lokalsamfunnet signaliserer ein ny start for næringsarbeidet der dedikerte ressursar driv fram utvikling og vekstkraft i Herøy kommune.
 (Henta frå saksutgreiing k-sak 2019/93) Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Orientering: Eigarskap avslutta i 2022

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var ikkje representert på ordinær generalforsamling 30.06.2023, då eigarskapen vart avslutta i 2022, og aksjane overført til Herøy næringsforum vederlagsfritt. Vedtak om å overføre aksjane vederlagsfritt til Herøy næringsforum vart gjort i K-sak 89/2022

Kystvegen Måløy – Florø AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 1 335 000
 Bransje: Eigedomsforvaltning
 Stiftingsår: 2011
 Kontaktperson: Reidar Jørgen Sandal
 Lokalisering: 6723 Svelgen
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 1,1 %. Bokført verdi 15 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Kinn kommune 35,96 %, Bremanger kommune 17,98 %, Sparebank 1 Sogn og Fjordane 14,98 %, Sunnfjord kommune 14,98 % og andre aksjonærar 16,1 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Finansiere og gjennomføre utbetring og innkorting av vegen frå Florø via Svelgen til Måløy i samsvar med intensjonen i samarbeidsprosjektet "45 min region".

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	1 335	1 335	1 335
Selskapet sin egenkapital	599	664	293
Ordinært resultat før skatt	58	65	-370
Totalt antal aksjar i selskapet	1 335	1 335	1 335
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	15	15	15
Herøy kommune sin eigardel (%)	1,12 %	1,12 %	1,12 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Reidar Jørgen Sandal
 Styremedlem: Jorunn Petrine Frøyen, Ola Teigen, Hans-Petter Selstad, Stein Gunnar Kvalsund, Anne Kristin Førde og Helge Robert Midtbø.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Samfunnsøkonomisk motivert. Støtte til utvikling av regional kystveg, med positiv effekt for heile kystvegen mellom Ålesund og Bergen. (Henta frå saksutgreiing k-sak 2013/31)

I samfunnsdelen av kommuneplanen har Herøy kommune som målsetjing at vi skal styrke kommunikasjonsaksane mot nabokommunane våre og at ein skal fremje gode vegsamband som styrkjar arbeid- bu- og serviceregionen på Søre Sunnmøre.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Representantar frå Herøy kommune har ikkje delteke på siste generalforsamling 19.06.2023.

Muritunet AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 14 343 000
 Bransje: Medisinsk behandling
 Stiftingsår: 1991
 Kontaktperson: Elisabeth Slotsvik Kleive
 Lokalisering: 6210 Valldal
 Sysselsetting: 90 tilsette / 70 årsverk

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 0,91 %. Bokført verdi 130 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Møre og Romsdal fylkeskommune 22,3 %, Fjord kommune 19,0 %, Nasjonalforeininga for folkehelsa 12,5 %, lokale helselag 10,7 %, Sparebanken Møre 6,3 %, Ålesund kommune 5,0 %, Andre kommunar (herunder Herøy) 10,6 %, Andre aksjonærar 13,6 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Eige og drive institusjonen Muritunet AS. Institusjonen skal gje medisinsk behandling og levere ulike former for helsefremjande og sjukdomsførebyggande tenester som del av det totale helsetilbodet i landsdelen. Hovudvekta skal ligge på spesialisert rehabilitering, oppptrening og opplysning samt anna verksemd som står i samanheng med dette.

Muritunet skal være ein samfunnsaktør som opptrer som ein katalysator og utviklingsaktør mot både offentlege og private aktørar. Selskapet vert drive på ideell basis og vil ikkje ha kommersielt erverv som formål. Det skal ikkje utdelast utbytte og selskapet sine midlar skal heller ikkje på annan måte overførast til selskapet sine aksjonærar. Ved oppløysing av selskapet skal selskapet sine midlar stillast til disposisjon for realisering av verksemd i tråd med første avsnitt i denne paragraf.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	14 343	14 343	14 343
Selskapet sin egenkapital	51 051	54 170	57 734
Totalt antal aksjar i selskapet	14 343	14 343	14 343
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	130	130	130
Herøy kommune sin eigardel (%)	0,91 %	0,91 %	0,91 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Kirsti Slotsvik
 Styremedlem: Arne Sandnes, Ingunn Øye, Ester Nilsen, Anett Steines, Geir Østrem og Tove Henøen.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Politisk og samfunnsøkonomisk formål, der ein via eigarskapet bidreg til å tilby medisinsk behandling og ulike former for helsefremjande og sjukdomsførebyggande tenester som del av det totale helsetilbodet i landsdelen. Tilbodet omfattar spesialisert rehabilitering, opp trening og opplysning, samt anna verksemd som står i samanheng med dette.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var ikkje representert på siste generalforsamling 13.06.2023.

DRIFTSANALYSE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	76 500	79 343	83 200	
- Endring	-1,5 %	3,7 %	4,9 %	1
Varekostnader	2 556	2 759	3 892	
Løns- og personalkostnader	49 003	52 796	54 256	
Dekningsbidrag	24 941	23 788	25 052	
- Dekningsgrad	32,6 %	30,0 %	30,1 %	
- Endring	16,0 %	-8,0 %	0,4 %	1
Resultat før skattekostnad	4 859	3 119	3 564	
Resultat i % av driftsinntekt	6,4 %	3,9 %	4,3 %	1
Ordinære avskrivningar	5 959	5 926	6 117	
- Skattekostnad	-	-	-	
Sjølvfinansieringsevne	10 818	9 045	9 681	1
Varebeholdning	364	292	409	
Sum omløpsmiddel	24 984	26 218	22 664	
Kortsiktig gjeld	11 169	11 448	12 674	
Arbeidskapital	13 815	14 770	9 990	2
Endring	74,1 %	6,9 %	-32,4 %	
- Likviditetsgrad	220 %	226 %	175 %	2
Totalkapital/balansesum	122 217	122 313	118 379	
Eigenkapitalprosent	41,77	44,29	48,77	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

Selskapet har positiv egenkapital og overskot i resultat før skatt.

Rovdefjordsambandet AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 6 600 000
 Bransje: Arbeide for fast samband over Rovdefjorden
 Stiftingsår: 2011
 Dagleg leiar: Magne Bjarne Løfoll
 Lokalisering: 6143 Fiskå
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 1,89 %. Bokført verdi 125 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Vanylven kommune 39,4 %, Sande kommune 12,9 %, Sparebanken Møre 7,6 %, Tussa Kraft AS 3,8 %, Møre og Romsdal fylkeskommune 3,8 %, Sparebank 1 Sunnmøre 3,0 % og Andre (herunder Herøy kommune) 29,5 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Arbeide for realisering av fast samband mellom Koparnes/Bjørlykke i Vanylven kommune og Storeneset/Saude Indre i Sande kommune.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	5 880	6 600	6 600
Selskapet sin egenkapital	2 573	2 979	2 752
Totalt antal aksjar i selskapet	1 176	1 320	1 320
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	25	25	25
Herøy kommune sin eigardel (%)	2,13 %	1,89 %	1,89 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Jon Aasen
 Styremedlem: Annika Brandal, Per Ivar Lied, Liv Myskja og Olav Steimler.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Arbeidet med Rovdefjordsambandet er særst viktig i høve til realisering av kystvegen Bergen - Ålesund.

I samfunnsdelen av kommuneplanen har Herøy kommune som målsetjing at vi skal styrke kommunikasjonsaksane mot nabokommunane våre og at ein skal fremje gode vegsamband som styrkjar arbeid- bu- og serviceregionen på Søre Sunnmøre.

Frå K-sak 49/2016. Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Det går ikkje fram av protokoll om Herøy kommune var representert på siste generalforsamling 29.06.2023.

DRIFTSANALYSE				
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	3 458			
- Endring		-100 %		3
Varekostnader				
Løns- og personalkostnader	251	99	71	
Dekningsbidrag	3 207	-99	-71	
- Dekningsgrad	92,7 %			
- Endring		-100,0 %		3
Resultat før skattekostnad	2 218	-313	-233	
Resultat i % av driftsinntekt	64,1 %			3
Ordinære avskrivningar				
- Skattekostnad				
Sjølvfinansieringsevne	2 218	-313	-233	3
Varebeholdning				
Sum omløpsmiddel	3 355	3 045	2 761	
Kortsiktig gjeld	102	65	9	
Arbeidskapital	3 253	2 980	2 752	3
Endring	816 %	-8,4 %	-7,7 %	
- Likviditetsgrad	3 289 %	4 684 %	30 677 %	1
Totalkapital/balansesum	3 355	3 045	2 761	
Eigenkapitalprosent	76,69 %	97,83 %	99,67 %	1
FORKLARING TIL FARGEKODER				
1 = Positiv tendens siste året.				
2 = Negativ tendens siste året.				
3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.				
EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE				
Selskapet har ingen inntekter, og heller ingen tilsette. Drifta vert finansiert via innskott av ny aksjekapital når det er behov for det.				

Runde forskning AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 32 100
 Bransje: Drift av ein forskingsinstitusjon retta mot kystøkologi, maritim forskning, maritimt næringsliv og offentlege myndigheiter
 Stiftingsår: 2020
 Dagleg leiar: Ottar Håkonsholm
 Lokalisering: 6096 Runde
 Sysselsetting: 6 årsverk

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 1,45 %. Bokført verdi 155 667 kr.

Oversikt over aksjonærar: Runde Miljøsentor AS 93,5 %, Herøy kommune 1,45 %, Hareid kommune 0,9 %, Sande kommune 0,9 %, Ulstein kommune 0,9 %, Volda kommune 0,9 %, Ørsta kommune 0,9 % og Vanylven kommune 0,4 %.

VERKSEMMA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Drift av ein forskingsinstitusjon retta mot kystøkologi, maritim forskning, maritimt næringsliv og offentlege myndigheiter. Selskapet er eit non-profit føretak, og eventuelt overskot skal gå til tiltak innan marin og maritim forskning.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	30	32	32
Selskapet sin eigenkapital	17	-94	2 312
Totalt antal aksjar i selskapet	30 000	32 100	32 100
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	-	767	467
Herøy kommune sin eigardel (%)	-	2,39 %	1,45 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Ragnvald Arne Nærø
 Styremedlem: Nils Roar Hareide, Rune Lorents Garen og Ingrid Opedal.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Kommunane på Søre Sunnmøre har stort behov for kompetansesarbeidsplassar. Regionen har svært få arbeidsplassar innan forskning, utanom miljøet på Høgskulen i Volda. Regionen treng eit tverrfagleg forskingsmiljø som kan vere med på å utvikle nye næringar og bidra til ny kunnskap i kommunane.

Eit forskingsmiljø med fagleg breidde og med nasjonal og internasjonal medverknad vil kunne gi regionen nye impulsar og vil kunne bli ein viktig arena for kontakt mellom lokalt næringsliv og relevante forskingsmiljø. Frå K-sak 64/2021.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var representert på generalforsamling 06.06.2023 ved fullmektig Ragnvald Nærø. Det er i 2022 seld 300 aksjar til Hareid kommune.

DRIFTSANALYSE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter		2 158	9 733	
- Endring			351	1
Varekostnader		680	1 902	
Løns- og personalkostnader		1 670	3 211	
Dekningsbidrag		-192	4 620	
- Dekningsgrad		-8,9 %	47,5 %	
- Endring			633 %	1
Resultat før skattekostnad		-811	2 407	
Resultat i % av driftsinntekt		-37,6 %	24,7 %	1
Ordinære avskrivningar		9	40	
- Skattekostnad				
Sjølvfinansieringsevne		-802	2 447	1
Varebeholdning				
Sum omløpsmiddel	24	863	4 333	
Kortsiktig gjeld	8	1 136	2 246	
Arbeidskapital	16	-273	2 087	1
Endring		-1 806 %	864 %	
- Likviditetsgrad	300 %	75,97 %	192,92 %	1
Totalkapital/balansesum	24	1 042	4 558	
Eigenkapitalprosent	70,83 %	-9,02 %	50,72 %	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

Selskapet er stifta i 2020. Herøy kom inn på eigarsida i 2021. Selskapet har i 2022 fått tildelt 2,8 mill.kr av Runde Miljøsentor AS sine tildelte midlar frå Staten ved Miljødepartementet. Det er totalt bokført offentlege tilskot på 4,5 mill.kr i 2022.

Runde Miljøbygg AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 5 500 000
 Bransje: Prosjektering, bygging og utleige av bygg på Runde
 Stiftingsår: 2006
 Dagleg leiar: Nils Roar Hareide
 Lokalisering: 6096 Runde
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 6,82 %. Bokført verdi 1 501 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Møre og Romsdal fylkeskommune 25,9 %, Sparebank 1 Søre Sunnmøre 18,2 %, Jets Vacuum AS 8,2 %, Lars Gunder Golmen 7,5 %, Herøy kommune 6,8 %, Tussa Kraft AS 5,9 %, Kongsberg Maritime AS 5,2 %, andre 22,3 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Prosjektering, bygging og utleige, evt. delvis utseksjonering og sal av eit bygg på Runde som skal førebuast for aktivitetar i tilknytning til forskning og profilering av naturmiljø og næringsliv som er karakteristisk for regionen.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	5 500	5 500	5 500
Selskapet sin egenkapital	9 730	10 028	10 098
Totalt antal aksjar i selskapet	220 000	220 000	220 000
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	15 000	15 000	15 000
Herøy kommune sin eigardel (%)	6,82 %	6,82 %	6,82 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Nils Roar Hareide
 Styremedlem: Stig Arne Helsem Sævik og Hilde Karin Haddal Storflor.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Etablering av eit infosenter, basert på Akerendam samlinga, er av kommunal interesse, jf. K-sak 34/2008.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var representert på generalforsamling 12.06.2023 ved fullmektig Nils Roar Hareide.

DRIFTSANALYSE				
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	2 040	2 040	2 040	
- Endring	41,7 %	0,0 %	0,0 %	1
Varekostnader				
Løns- og personalkostnader	49	37	46	
Dekningsbidrag	1 991	2 003	1 994	
- Dekningsgrad	97,6 %	98,2 %	97,7 %	
- Endring	1,0 %	0,6 %	-0,4 %	2
Resultat før skattekostnad	223	383	89	
Resultat i % av driftsinntekt	10,9 %	18,8 %	4,4 %	2
Ordinære avskrivningar	935	932	932	
- Skattekostnad	-442	84	20	
Sjølvfinansieringsevne	1 600	1 231	1 001	3
Varebeholdning				
Sum omløpsmiddel	727	783	604	
Kortsiktig gjeld	194	137	105	
Arbeidskapital	533	646	499	2
Endring	57,7 %	21,2 %	-22,8 %	
- Likviditetsgrad	374 %	571 %	575 %	1
Totalkapital/balansesum	26 555	25 594	24 464	
Eigenkapitalprosent	36,64 %	39,18 %	41,28 %	1
FORKLARING TIL FARGEKODER				
1 = Positiv tendens siste året.				
2 = Negativ tendens siste året.				
3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.				
EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE				
Selskapet har stabile inntekter og kostnader. Positiv egenkapital og overskot i resultat før skatt.				

Sande fastlandsamband AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 4 406 000 (eks. overkurs)
 Bransje: Å bygge og drive tunellsamband mellom Gurskøy-Sandsøy, Voksa-Åram og Voksa-Kvamsøy, og stå for alt som har med dette å gjere.
 Stiftingsår: 1988
 Kontaktperson: Jostein Hogne Korsnes
 Lokalisering: 6087 Kvamsøy
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 0,68 %. Bokført verdi 30 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Sande kommune 56,3 %, Vanylven kommune 16,8 %, Brimer Holding AS 4,4 %, Sparebanken Møre 2,5 %, Sandefisk AS 2,2 % og andre aksjonærar (herunder Herøy kommune) 17,8 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Å bygge og drive tunellsamband mellom Gurskøy-Sandsøy, Voksa-Åram og Voksa-Kvamsøy, og stå for alt som har med dette å gjere.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	2 531	2 531	4 406
Selskapet sin egenkapital	95	-380	3 212
Totalt antal aksjar i selskapet	5 062	5 062	8 812
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	60	60	60
Herøy kommune sin eigardel (%)	1,19 %	1,19 %	0,68 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Jarle Støylen
 Styremedlem: Dag Arne Vaagen, Per Halsebakke, Ottar Jan Løvoll, Nils Olav Moen, Anne-Marte Skarmyr Beitveit og Bjørn Inge Våge.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

I samfunnsdelen av kommuneplanen har Herøy kommune som målsetjing at vi skal styrke kommunikasjonsaksane mot nabokommunane våre og at ein skal fremje gode vegsamband som styrkjar arbeid- bu- og serviceregionen på Søre Sunnmøre.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var ikkje representert på generalforsamling 20.04.2023. Innkallinga var gjort ved annonsering i Vestlandsnytt.

Sunnmørsbadet Fosnavåg AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 8 400 000 (eks overkurs)
 Bransje: Kommersiell drift av badeanlegg
 Stiftingsår: 1996
 Dagleg leiar: Karl Petter Sortehaug
 Lokalisering: 6090 Fosnavåg
 Sysselsetting: 11 årsverk

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 54,4 %. Bokført verdi 4 570 000 kr.

Oversikt over aksjonærar: Herøy kommune 54,4 %, Havila Holding AS 15,65 %, Olympic Eiendom AS 15,65 %, Herøy Sanitetsforening 7,14 % og Herøy Revmatikerforening 7,14 %.

VERKSEMMA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Byggje folkebad, bowlinganlegg og trimsenter, eige, drive og leige ut folkebad samt drive kiosk og serveringsverksemd. Selskapet er utan økonomisk formål.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	8 400	8 400	8 400
Selskapet sin eigenkapital	-929	-1 228	-1 902
Totalt antal aksjar i selskapet	8 400	8 400	8 400
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	4 570	4 570	4 570
Herøy kommune sin eigardel (%)	54,40 %	54,40 %	54,40 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	65 000	65 000	65 000
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	37 630	37 025	36 408
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Tor Sindre Steinsvik
 Styremedlem: Arve Bjørn Moltubakk, Tanja Rafteseth, Njål Sævik, Karin Vike.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Legge til rette for drift av badeland og aktivitetar relatert til dette. Oppfylle krav til symjeopplæring for elevar i skulen. Gjere Herøy til ein attraktiv plass å bu og busette seg, samt i samarbeid med andre aktørar, gjere Herøy til eit attraktivt reisemål for turistar og andre.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Ordførar Bjørn Prytz representerte Herøy kommune på siste generalforsamling 14.06.2023.

DRIFTSANALYSE				
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	12 204	12 258	12 904	
- Endring	-1,2 %	0,4 %	5,3 %	1
Varekostnader	1 254	1 313	1 584	
Løns- og personalkostnader	4 683	5 195	5 374	
Dekningsbidrag	6 267	5 750	5 946	
- Dekningsgrad	51,4 %	46,9 %	46,1 %	
- Endring	12,3 %	-8,7 %	-1,8 %	1
Resultat før skattekostnad	1 212	-258	-657	
Resultat i % av driftsinntekt	9,9 %	-2,1 %	-5,1 %	3
Ordinære avskrivningar	1 071	1 260	1 410	
- Skattekostnad	30	41	17	
Sjølvfinansieringsevne	2 253	961	736	3
Varebeholdning	166	196	188	
Sum omløpsmiddel	7 534	5 616	5 136	
Kortsiktig gjeld	2 405	1 417	2 516	
Arbeidskapital	5 129	4 199	2 620	3
Endring	12,8 %	-18,1 %	-37,6 %	
- Likviditetsgrad	306 %	382 %	167 %	2
Totalkapital/balansesum	39 150	37 904	37 124	
Eigenkapitalprosent	-2,37 %	-3,24 %	-5,12 %	3
FORKLARING TIL FARGEKODER				
1 = Positiv tendens siste året.				
2 = Negativ tendens siste året.				
3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.				
EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE				
Selskapet har negativ egenkapital og underskot i resultat før skatt, og tendensen er negativ. Basert på ei verdivurdering av anlegget frå 2019 der verdien vart sett til 218 mill.kr, meiner styret at reell egenkapital er positiv.				
Styret opplyser i note til rekneskapet at det er grunnlag for fortsatt drift.				

Tussa Kraft AS

Selskapsform: Aksjeselskap – aksjekapital kr 32 660 000 (eks. overkurs)
 Bransje: Syte for produksjon, overføring og omsetning av elektrisk energi og stå føre utbygging av naudsynlege anlegg i den samanheng.
 Stiftingsår: 1956
 Dagleg leiar: Erling Andreas Dybdal
 Lokalisering: 6160 Hovdebygda
 Sysselsetting: 23 i morselskap. 325 i konsern

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 15,71 %. Bokført verdi 56 192 264 kr.

Oversikt over aksjonærar: Ørsta kommune 32,3 %, Herøy kommune 15,7 %, Volda kommune 14,8 % KLP 13,9 %, Stryn kommune 7,2 %, Hareid kommune 6,2 %, Vanylven kommune 6,0 %, Ulstein kommune 2,7 %, Sande kommune 0,9 % og Hornindal kraftlag 0,4 %.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Syte for produksjon, overføring og omsetning av elektrisk energi og stå føre utbygging av naudsynlege anlegg i den samanheng. Tussa kan på forretningsbasis utvikle, produsere og selje produkt og tenester som styrkjer og utviklar konsernet.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin aksjekapital	30 320	32 660	32 660
Selskapet sin egenkapital	987 105	1 309 605	1 371 410
Totalt antal aksjar i selskapet	3 032	3 266	3 266
Tal på antal aksjar eigd av Herøy kommune	513	513	513
Herøy kommune sin eigardel (%)	16,92 %	15,71 %	15,71 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	44 543	46 983	46 983

EIGARORGAN

Generalforsamling.

STYRET

Styreleiar: Gunnar Gjørtz
 Styremedlem: Anne Stine Aam, Kjell Arne Aurstad, Daniel Fjørtoft, Knut Arne Grimstad, Håvard Marøy, Sindre Rotevatn, Ann-Kathrin Storøy , Olav-Arne Vinjevoll, Jorunn Skrede og Oskar Jarle Grimstad.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Finansielt formål, der ein via sitt eigarskap har fokus på avkastning på kapital og utbytte til aksjonærar. Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Ordførar Bjørn Prytz representerte Herøy kommune på siste ordinære generalforsamling 28.04.2023.

DRIFTSANALYSE				
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	855 686	966 263	1 192 621	
- Endring	-24,6 %	12,9 %	23,4 %	1
Varekostnader	253 241	284 352	270 121	
Løns- og personalkostnader	193 424	230 785	247 692	
Dekningsbidrag	409 021	451 126	674 808	
- Dekningsgrad	47,8 %	46,7 %	56,6 %	
- Endring	15,6 %	-2,3 %	21,2 %	1
Resultat før skattekostnad	134 808	153 599	305 578	
Resultat i % av driftsinntekt	15,8 %	15,9 %	25,6 %	1
Ordinære avskrivningar	138 427	153 838	169 544	
- Skattekostnad	23 142	82 665	173 764	
Sjølvfinansieringsevne	250 093	224 772	301 358	1
Varebeholdning	11 711	19 927	23 774	
Sum omløpsmiddel	185 206	293 833	340 461	
Kortsiktig gjeld	269 478	339 977	512 737	
Arbeidskapital	-84 272	-46 144	-172 276	3
Endring	-116,6 %	45,2 %	-273,3 %	
- Likviditetsgrad	64,38 %	80,57 %	61,76 %	2
Totalkapital/balansesum	3 078 883	3 798 510	3 971 959	
Eigenkapitalprosent	32,06 %	34,48 %	34,53 %	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

I årsmeldinga frå styret i 2022 er det opplyst at dei økonomiske resultatene er dei beste i konsernet si historie. Kraftproduksjonen bidreg mest til dette resultatet med eit driftsresultat på 234 mill.kr, noko som er 156 mill.kr høgare enn i 2021. Det er opplyst at alle forretningsområda leverer sine beste resultat.

Grunnrenteskatten vart skjerpa 28.09.2022, og dette medførte auka skatt 35 mill.kr i 2022. I desember 2022 vart det gjort vedtak om å fusjonere Linja og Mørenett. Gjennomføringa skjer i 2023, og har soleis ikkje nemneverdig rekneskapseffekt i 2022.

10.4 Samvirkeforetak

Namn	Bokført verdi 2022	Eigardel	Garanti - ansvar
Herøy vasslag SA	353 350 kr	5,62 %	28 598 640 kr
Moltustranda vassverk SA	3 600 kr	0,78 %	-
Nerlandsøy vasslag SA	-	0,33 %	3 428 600 kr
Stemmedal vasslag SA	261 000 kr	1,59 %	30 889 750 kr

Bokført verdi er henta frå rekneskap 2022 note 12. Garantiansvar er saldo henta frå rekneskap 2022 note 11.

Samvirkeføretak er eigd av brukarane og skal tene interessene deira gjennom økonomisk verksemd eigd i fellesskap. Det blir leia av eit styre, og er eit sjølvstendig rettssubjekt.

Omtale av det enkelte samvirkeføretak

Herøy vasslag SA			
Selskapsform:	Samvirkeføretak		
Bransje:	Uttak frå kjelde, reinsing og distribusjon av vatn		
Stiftingsår:	1970		
Dagleg leiar:	Marius Snekvik		
Lokalisering:	6092 Fosnavåg		
Sysselsetting:	6		
KOMMUNAL EIGARDEL			
Herøy kommune har 164 andelar i føretaket. Bokført verdi 353 350 kr.			
Samvirkeføretak med til saman 2 918 andelar.			
VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL			
Vasslaget skal syte for tilfredstillande vassforsyning på Bergsøy til husbruk og næringsføremål medrekna fiske.			
KAPITAL OG UTBYTTE			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin andelskapital	16 536	16 883	17 462
Selskapet sin eigenkapital	39 382	41 827	45 347
Totalt antal andelar i selskapet	2 774	2 884	2 918
Tal på antal andelar eigd av Herøy kommune	157	163	164
Herøy kommune sin eigardel (%)	5,66 %	5,65 %	5,62 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	35 000	35 000	35 000
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	30 678	29 513	28 599
Sett av til utbytte	-	-	-
EIGARORGAN			
Årsmøte.			
STYRET			
Styreleiar: Per Arne Gjerdsbakk			
Styremedlem: Olaug Andreassen, Arne Sævik, June Rooney og Roar Aasen.			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Sikre at innbyggjarar og næringsliv har stabil vassforsyning med god vasskvalitet, samt sikre tilgang til brannvatn. Følgje opp kommunen sitt overordna ansvar for vassforsyninga for kommunen sine innbyggjarar. Samarbeid om infrastruktur; vatn, kloakk, straum, fibernett. Eigarskapet følgjer av abonnementstilknytning til vassnettet.			
Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			
EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP			
Herøy kommune var representert med avdelingsleiar drift/anlegg på årsmøte 25.05.2023.			

DRIFTSANALYSE				
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	15 143	15 466	16 331	
- Endring	8,8 %	2,1 %	5,6 %	1
Varekostnader	-	-	-	
Løns- og personalkostnader	3 497	3 906	3 761	
Dekningsbidrag	11 646	11 560	12 570	
- Dekningsgrad	76,9 %	74,7 %	77,0 %	
- Endring	-0,2 %	-2,8 %	3,0 %	1
Resultat før skattekostnad	1 959	2 097	2 942	
Resultat i % av driftsinntekt	12,9 %	13,6 %	18,0 %	1
Ordinære avskrivningar	2 990	3 146	3 397	
- Skattekostnad	-	-	-	
Sjølvfinansieringsevne	4 949	5 243	6 339	1
Varebeholdning	-	-	-	
Sum omløpsmiddel	2 718	2 055	1 487	
Kortsiktig gjeld	2 333	7 261	5 737	
Arbeidskapital	385	-5 206	-4 250	1
Endring	-95,9 %	-1 452 %	-18,4 %	
- Likviditetsgrad	116,50 %	28,30 %	25,92 %	3
Totalkapital/balansesum	72 546	78 878	79 814	
Eigenkapitalprosent	54,29 %	53,03 %	56,82 %	1
FORKLARING TIL FARGEKODER				
1 = Positiv tendens siste året.				
2 = Negativ tendens siste året.				
3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.				
EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE				
Selskapet har positiv egenkapital og overskot i resultat før skatt.				

Moltustranda vassverk SA

Selskapsform: Samvirkeføretak
 Bransje: Oppsamling, reinsing og distribusjon av vatn
 Stiftingsår: 1970
 Dagleg leiar: Fred Hansen - fråtredd
 Lokalisering: 6076 Moltustranda
 Sysselsetting: -

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune har 2 andelar i føretaket. Bokført verdi 3 600 kr.

Samvirkeføretak med til saman 257 andelar.

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Syte for tilfredstillande vassforsyning på Moltustranda og tilstøytande områder til husbruk og næringsføremål medrekna fiske og brannvern.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin andelskapital	882	882	882
Selskapet sin eigenkapital	4 155	4 335	4 374
Totalt antal andelar i selskapet	257	257	257
Tal på antal andelar eigd av Herøy kommune	2	2	2
Herøy kommune sin eigardel (%)	0,78 %	0,78 %	0,78 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Årsmøte.

STYRET

Styreleiar: Frank Otterlei
 Styremedlem: Trond Myking, Kjellmar Tarberg, Børge Jacobsen, Sigval Tomren Lillestøl

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Sikre at innbyggjarar og næringsliv har stabil vassforsyning med god vasskvalitet, samt sikre tilgang til brannvatn. Følge opp kommunen sitt overordna ansvar for vassforsyninga for kommunen sine innbyggjarar. Samarbeid om infrastruktur; vatn, kloakk, straum, fibernett. Eigarskapet følgjer av abonnementstilknytning til vassnettet.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var ikkje representert på årsmøte 13.06.2023.

Nerlandsøy vasslag SA			
Selskapsform:	Samvirkeføretak		
Bransje:	Vasslag		
Stiftingsår:	1965		
Dagleg leiar:	Aksel Kvalsvik		
Lokalisering:	6098 Nerlandsøy		
Syssetsetting:	-		
KOMMUNAL EIGARDEL			
Herøy kommune har 1 andelar i føretaket. Bokført verdi 0 kr.			
Samvirkeføretak med til saman 301 andelar.			
VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL			
Vasslaget skal syte for tilfredstillande vassforsyning på Nerlandsøy til husbruk og næringsføremål og brannvern.			
KAPITAL OG UTBYTTE			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin andelskapital	3 280	3 420	3 490
Selskapet sin eigenkapital	1 919	1 912	1 912
Totalt antal andelar i selskapet	297	306	301
Tal på antal andelar eigd av Herøy kommune	1	1	1
Herøy kommune sin eigardel (%)	0,34 %	0,33 %	0,33 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	4 000	4 000	4 000
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	3 657	3 486	3 429
Sett av til utbytte	-	-	-
EIGARORGAN			
Årsmøte.			
STYRET			
Styreleiar: Aksel Kvalsvik			
Styremedlem: Ragnvald Kvalsvik, Dagfinn Kvalsund og Oddmund Kopperstad.			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Sikre at innbyggjarar og næringsliv har stabil vassforsyning med god vasskvalitet, samt sikre tilgang til brannvatn. Følgje opp kommunen sitt overordna ansvar for vassforsyninga for kommunen sine innbyggjarar. Samarbeid om infrastruktur; vatn, kloakk, straum, fibernett. Eigarskapet følgjer av abonnementstilknytning til vassnettet.			
Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			
EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP			
Herøy kommune var ikkje representert på siste årsmøte 19.04.2023.			

Stemmedal vasslag SA			
Selskapsform:	Samvirkeføretak		
Bransje:	Vassforsyning		
Stiftingsår:	1966		
Dagleg leiar:	Alf-Gunnar Skogen		
Lokalisering:	6070 Tjørnvåg		
Sysselsetting:	-		
KOMMUNAL EIGARDEL			
Herøy kommune har 13 andelar i føretaket. Bokført verdi 261 000 kr.			
Samvirkeføretak med til saman 817 andelar.			
VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL			
Vasslaget skal syte for tilfredsstillande vassforsyning på Tjørnvåg, Myrvåg, Dragsund og Leikanger og tilstøytande områder til husbruk og næringsføremål medrekna fiske og brannvatn. Føretaket bygger ut anlegg med hovud- og stikkleidningar med nødvendige brannvatn-uttak fram til avtalte tilknytingspunkt for medlemmane sine private vassleidningar. Private vassleidningar skal byggjast og vedlikehaldas av medlemmane, men vasslaget fastset kvalitetskrav som må oppfyllest for å få knyte seg til vasslaget sitt leidningsnett.			
KAPITAL OG UTBYTTE			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin andelskapital	5 685	5 735	5 785
Selskapet sin eigenkapital	6 087	6 470	7 249
Totalt antal andelar i selskapet	807	812	817
Antal andelar eigd av Herøy kommune	13	13	13
Herøy kommune sin eigardel (%)	1,61 %	1,60 %	1,59 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	32 502	32 502	37 502
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	28 479	26 925	30 890
Sett av til utbytte	-	-	-
EIGARORGAN			
Årsmøte.			
STYRET			
Styreleiar: Solveig Helen Nordberg Båtsvik			
Styremedlem: Fred Ove Sandvik, Magnulf Georg Aurvåg, Aksel Lervik og Børre Waagan			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Sikre at innbyggjarar og næringsliv har stabil vassforsyning med god vasskvalitet, samt sikre tilgang til brannvatn. Følgje opp kommunen sitt overordna ansvar for vassforsyninga for kommunen sine innbyggjarar. Samarbeid om infrastruktur; vatn, kloakk, straum, fibernett. Eigarskapet følgjer av abonnementstilknytning til vassnettet.			
Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			
EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP			

Herøy kommune var representert med avdelingsleiar drift/anlegg på årsmøte 31.05.2023.

Leikanger vassverk AL er innfusjonert med Stammedal vasslag i 2013. Herøy kommune har i rekneskap 2022 bokført kr 7 200 i andelskapital i Leikanger vassverk AL som må førast ut av balanserekneskapen.

Det er i 2023 vedteke å innfusjonere Stemmedal vasslag SA i Herøy vasslag SA.

DRIFTSANALYSE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	4 907	5 552	5 691	
- Endring	6,5 %	12,5 %	3,1 %	2
Varekostnader	76	77	35	
Løns- og personalkostnader	1 026	1 033	1 212	
Dekningsbidrag	3 805	4 412	4 444	
- Dekningsgrad	77,5 %	79,9 %	78,1 %	
- Endring	1,9 %	3,0 %	-2,3 %	2
Resultat før skattekostnad	-290	334	729	
Resultat i % av driftsinntekt	-5,9 %	6,0 %	12,8 %	1
Ordinære avskrivningar	1 223	1 235	1 248	
- Skattekostnad	-	-	-	
Sjølvsfinansieringsevne	933	1 569	1 977	1
Varebeholdning	67	159	124	
Sum omløpsmiddel	2 777	2 382	2 966	
Kortsiktig gjeld	528	550	660	
Arbeidskapital	2 249	1 832	2 306	1
Endring	-3,1 %	-18,5 %	25,9 %	
- Likviditetsgrad	513 %	404 %	430 %	1
Totalkapital/balansesum	35 093	34 463	33 799	
Eigenkapitalprosent	17,35 %	18,77 %	21,45 %	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

Selskapet har positiv egenkapital og overskot i resultat før skatt.

10.5 Interkommunale selskap

Namn	Eigardel	Garanti - ansvar
Interkommunalt arkiv IKS	2,62 %	-
Sunnmøre regionråd IKS	7,14 %	-
Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS	14,29 %	-
Søre Sunnmøre reinhaldsverk IKS	35,67 %	33 717 147

Garantiansvar er saldo henta frå rekneskap 2022 note 11.

Interkommunalt selskap er ei eiga selskapsform laga for interkommunalt samarbeid. Det blir leia av eit representantskap og eit styre. Selskapet er eit sjølvstendig rettssubjekt. Den einskilde kommunen heftar uavgrensa for sin del av pliktene til selskapet.

Omtale av det enkelte interkommunale selskap

Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS			
Selskapsform:	Interkommunalt selskap		
Bransje:	Arkivfagleg rådgjeving. Depot for arkiv		
Stiftingsår:	2000		
Kontaktperson:	Jesper Sode Hansen		
Lokalisering:	6004 Ålesund		
Syssetsetting:	22 tilsette		
KOMMUNAL EIGARDEL			
Herøy kommune sin eigardel: 2,62 % Oversikt over alle aksjonærar: Møre og Romsdal fylkeskommune og alle kommunane i Møre og Romsdal.			
VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL			
Arbeide for at arkivmateriale frå medlemmane eller slikt materiale som desse tek ansvar for, blir teke vare på og gjort tilgjengeleg for offentleg bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål, i samsvar med arkivlova.			
NØKKELTAL			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Eigardel Herøy kommune	2,62 %	2,62 %	2,62 %
Kommunalt lån/garanti	-	-	-
Kostnadsfordelingmodell	Fordeling etter folketal ved årsskiftet, og ein fordelingsnøkkel som vert fastsett av representantskapet.		
Ansvar for selskapets gjeld	Pro-rata etter eigardel		
EIGARORGAN			
Representantskap – 28 deltakar/eigarkommunar, likeverdige. Kvar kommune vel ein representant og ein vararepresentant til representantskapet, nemnd som Samstyret			
STYRET			
Styreleiar: Ottar Brage Guttelvik Styremedlem: Eirik Jenssen, Marianne Rotvær, Kariann Bigset og Synnøve Hunnes.			
Valprosess: Styret blir valt av representantskapet. Kvar deltakar/kommune har ein representant i representantskapet. Kommunestyret vel sin representant og valet følgjer kommunevalperioden.			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Selskapet utfører delar av kommunens lovpålagte oppgåver etter arkivlovgevinga, og utfører arkivfaglege tenester. Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			
EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP			
Magnar Storøy representerte Herøy kommune på siste representantmøte 25.04.2023.			

Sunnmøre regionråd IKS			
Selskapsform:	Interkommunalt selskap		
Bransje:	Politisk senter for medlemskommunane regionalt og nasjonalt.		
Stiftingsår:	2011		
Kontaktperson:	Jan Kåre Aurdal		
Lokalisering:	6025 Ålesund		
Sysselsetting:			
KOMMUNAL EIGARDEL			
Herøy kommune sin eigardel: 7,14 %			
Oversikt over alle deltakarar: Fjord kommune, Giske kommune, Hareid kommune, Herøy kommune, Sande kommune, Stranda kommune, Sula kommune, Sykkylven kommune, Ulstein kommune, Vanylven kommune, Volda kommune, Vestnes kommune, Ørsta kommune og Ålesund kommune. Alle kommunane har lik eigardel 7,14 %			
VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL			
Sunnmøre Regionråd er eit felles organ for deltakarkommunane. Selskapet har som målsetting å bidra til ei positiv utvikling i regionene samla og i deltakarkommunane. Selskapet skal vere ein aktiv regional pådrivar med vekt på regional samfunnsutvikling og næringsutvikling og interkommunalt samarbeid. Selskapet skal drive med regional strategiutvikling, vere ein regional utviklingsaktør og fremje saker som utviklar regionen. Sunnmøre Regionråd skal vektlegge offentleg partnerskap og partnerskap mellom kommunar og næringslivet, vere ein arena for samhandling på Sunnmøre med vekt på regional utvikling, nærings- og kompetanseutvikling, regionale rammevilkår og samferdsel og vere eit bindeledd mellom politikk, næringsliv, utdanning, helse og andre regionale og statlege styringsorgan.			
NØKKELTAL			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Eigardel Herøy kommune	7,14 %	7,14 %	7,14 %
Kommunalt lån/garanti	-	-	-
Kostnadsfordelingmodell	Årleg driftstilskot basert på folketal i kommunen		
Ansvar for selskapets gjeld	Pro-rata etter eigardel		
EIGARORGAN			
Representantskap – 14 deltakar/eigarkommunar, likeverdige. Representantskapet består av ordførarane med varaordførar som vararepresentant.			
STYRET			
Styreleiar: Vebjørn Krogsæter Styremedlem: Eva Hove, Eva Mariann Vinje Aurdal, Sølvi Dimmen, Bjørn-Halvor Prytz, Harry Valderhaug og Monica Molvær.			
Valprosess: Styret blir valt av representantskapet og skal ha slik geografisk samansetning: Ålesund – 2 styremedlemmar Giske og Sula – 1 felles styremedlem Sykkylven, Stranda, Fjord og Vestnes – 1 felles styremedlem Hareid, Herøy, Sande, Ulstein og Vanylven – 1 felles styremedlem Volda og Ørsta – 1 felles styremedlem 1 styremedlem veljast fritt blant ein av deltakarkommunane			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			

Sunnmøre Regionråd er eit felles organ for deltakarkommunane, og skal bidra til at kommunane på Sunnmøre jobbar saman for å styrke kommunane sin attraktivitet og konkurransekraft.

Selskapet skal vere ein aktiv pådrivar for å fremje regionen sine interesser ovanfor regionale, nasjonale og internasjonale mynde, og være eit bindeledd mellom politikk, næringsliv og offentlege styringsorgan.

Selskapet skal vektlegge partnerskap mellom kommunar og næringsliv.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Det vart gjennomført 4 representantskapsmøter i 2022. Herøy kommune meldte fråfall på alle dei 4 representantskapsmøta.

Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS

Selskapsform: Interkommunalt selskap
 Bransje: Kommunal revisjon
 Stiftingsår: 2001
 Kontaktperson: Bodill Skeide
 Lokalisering: 6085 Larsnes
 Sysselsetting: 3 tilsette

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 14,29 %

Oversikt over alle eigarar: Hareid kommune 14,29 %, Herøy kommune 14,29 %, Sande kommune 14,29 %, Ulstein kommune 14,29 %, Vanylven kommune 14,29 %, Volda kommune 14,29 % og Ørsta kommune 14,29 %.

VERKSEMDA SITT VEDTEKTSFESTA FORMÅL

Utføre revisjon i deltakarkommunen og selskap eigd av deltakarkommunane. I tillegg kjem revisjon av stiftingar og andre verksemdar, osv., der kommunane har vesentlege interesser.

NØKKELTAL

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Eigardel Herøy kommune	14,29 %	14,29 %	14,29 %
Kommunalt lån/garanti	-	-	-
Kostnadsfordelingmodell	Fakturering etter timeforbruk		
Ansvar for selskapets gjeld	Pro-rata etter eigardel		

EIGARORGAN

Representantskap – 7 deltakar/eigarkommunar, likeverdige.
 Representantskapet består av ordførarane med varaordførar som vararepresentant.

STYRET

Styreleiar: Margrete Henny Bjerkvik
 Styremedlem: Einar Magne Skeide, Ole Arne Brubakk, Anne Stine Foldal Aam, Jostein Bjarne Gurskevik, Lena Cathrin Nordal Vedeld og Kjartan Leidulf Grimstad.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Kunnskaps- og rådgjevingssbedrift med ansvar for revisjon av kommunane sitt rekneskap, gjennomføring av forvaltingsrevisjon og revisjon av ulike selskap der eigarane har vesentlege interesser.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

Selskapsform: Interkommunalt selskap
 Bransje: Innsamling og sortering av avfall.
 Stiftingsår: 2004. (Oppretta i 1980 heimla i kommunelova)
 Dagleg leiar: Arnstein Myklebust
 Lokalisering: 6065 Ulsteinvik
 Sysselsetting: 41 årsverk

KOMMUNAL EIGARDEL

Herøy kommune sin eigardel: 35,67 %

Oversikt over alle eigarar: Hareid kommune 20,63 %, Herøy kommune 35,67 %, Sande kommune 10,17 % og Ulstein kommune 33,52 %

VERKSEMDA SITT VEDTAKSFESTA FORMÅL

Selskapet si kjerneverksemd er å vere kommunane sitt forvaltnings- og bestillarorgan, som leverer avfallstenester til hushaldningar, fritidsbustader, skular og barnehagar. Selskapet sitt føremål er å dekke eigarkommunane sine behov, plikter og oppgåver med tanke på:

1. Å drive framtidretta og miljøretta innsamling, transport og sortering av hushaldningsavfall - som kommunane måtte bli pålagde å ta hand om eller sjølv i fellesskap ønskjer å etablere. Selskapet skal planlegge og sørge for gjennomføring av andre miljøtiltak der kommunane i fellesskap ønsker dette.

2. Eit brukarvennleg, fleksibelt og likeverdig tenestetilbod for alle innbyggjarane og som stimulerer til berekraftig haldningar og adferd. Dette skal skapast gjennom aktiv informasjon og kommunikasjon.

3. Eit kostnadseffektivt tenestetilbod basert på samarbeid og stordrift.

KAPITAL OG UTBYTTE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin andelskapital	-	-	-
Selskapet sin eigenkapital	7 211	8 741	9 581
Herøy kommune sin eigardel (%)	35,67 %	35,67 %	35,67 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune			
Saldo 31.12 på lån/garanti frå Herøy kommune	33 174	35 183	33 717
Sett av til utbytte	-	-	-

EIGARORGAN

Representantskap

STYRET

Styreleiar: George Harold Fulford

Styremedlem: Camilla Lovise Storøy, Anne Margrethe Holstad, Margareth Leinebø, Arnljot Muren, Kjartan Leidulf Grimstad og Bjarte Uglum.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Selskapet skal vere eigarkommunane sitt forvaltnings- og bestillerorgan som leverer avfallstenester til hushaldningar, fritidsbustader, skular, barnehagar og offentleg verksemd. m.m.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

EVENTUELL KOMMENTAR TIL UTØVING AV EIGARSKAP

Herøy kommune var representert på representantskapsmøte 31.05.2023 av ordfører Bjørn Prytz, Tanja Rafteseth, Tine Storøy og Karl-Oskar Sævik.

DRIFTSANALYSE

Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022	Tendens
Driftsinntekter	59 008	65 792	64 055	
- Endring	5,5 %	11,5 %	-2,6 %	2
Varekostnader	12 506	15 328	16 812	
Løns- og personalkostnader	23 037	24 042	25 297	
Dekningsbidrag	23 465	26 422	21 946	
- Dekningsgrad	39,8 %	40,2 %	34,3 %	
- Endring	9,0 %	1,0 %	-14,7 %	3
Resultat før skattekostnad	-60	1 115	-4 743	
Resultat i % av driftsinntekt	-0,1 %	1,7 %	-7,1 %	2
Ordinære avskrivningar	4 763	4 977	5 385	
- Skattekostnad	28	-	-	
Sjølvfinansieringsevne	4 675	6 092	642	2
Varebeholdning	-	-	-	
Sum omløpsmiddel	5 351	12 961	6 558	
Kortsiktig gjeld	17 862	16 611	9 571	
Arbeidskapital	-12 511	-3 650	-3 013	1
Endring	18,1 %	-70,8 %	-17,5 %	
- Likviditetsgrad	30,0 %	78,0 %	68,5 %	2
Totalkapital/balansesum	118 249	123 988	113 810	
Eigenkapitalprosent	6,1 %	7,1 %	8,4 %	1

FORKLARING TIL FARGEKODER

1 = Positiv tendens siste året.

2 = Negativ tendens siste året.

3 = Negativ tendens siste 2 år eller svært negativt siste året.

EVENTUELL KOMMENTAR TIL DRIFTSANALYSE

Selskapet har eit negativt driftsresultat på 4,7 mill.kr før skatt. Årsaka vert oppgitt å være generelt høgare driftskostnader og ekstraordinær kostnadsføring. Selskapet positiv eigenkapital.

10.6 Interkommunalt samarbeid / kommunalt oppgåvefelleskap

Namn	Bokført verdi 2022	Eigardel	Garanti - ansvar
Søre Sunnmøre IKT	-		7 043 529
Vest kontroll	-	11,1 %	-

Bokført verdi er henta frå rekneskap 2022 note 12. Garantiansvar er saldo henta frå rekneskap 2022 note 11.

Kommunalt oppgåvefelleskap²², kapittel 19 i kommunelova, som gjev to eller fleire kommunar høve til å løyse felles oppgåver. Oppgåvefelleskapet kan ikkje treffe enkeltvedtak. Fellesskapet skal styrast av eit representantskap som kan opprette eit styre. Det skal ligge føre ei samarbeidsavtale.

Omtale av det enkelte interkommunale samarbeid / kommunale oppgåvefelleskap

Søre Sunnmøre IKT			
Selskapsform:	Interkommunalt samarbeid, kommunelov § 27		
Bransje:	Kommuneforvaltning, programmeringstenester		
Stiftingsår:	2017		
Kontaktperson:	Guro Norunn Gausemel		
Lokalisering:	6065 Ulsteinvik		
Sysselsetting:	22		
SAMARBEID			
Samarbeid mellom kommunane Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta			
VERKSEMDA SITT VEDTEKTSFESTA FORMÅL			
SSIKT skal gjennom målretta bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi fremje utvikling av tenesteproduksjon, innbyggardeltaking og administrative tenester i deltakarkommunane.			
SSIKT skal ta vare på oppgåvene til deltakarkommunane knytte til drift, service og utvikling av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.			
SSIKT skal også ta slike oppgåver for andre enn deltakarkommunane, innanfor dei rammene som styret fastsett. SSIKT skal driftast innanfor fastsette økonomisk ramme. Eit eventuelt meir- og mindreforbruk skal vidareførast til neste driftsår ved budsjettregulering.			
NØKKELTAL			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Kommunalt lån/garanti	6 402	7 247	7 044
Kostnadsfordelingmodell	30 % likt, 70 % fordeling etter folketal		
Ansvar for selskapets gjeld	Fordelingsnøkkel bestående av fastdel og etter folketal. Herøy heftar for 17 %		
EIGARORGAN			
Styre og strategigruppe bestående av representant frå kvar kommune.			
STYRE			
Styreleiar: Dag Arne Vaagen			
Styremedlem: Eldar Rune Øye, Asbjørn Moltudal, Ane Malene Søvik Nygård, Eivind Gunnar Longva, Monica Cecilie Torp, Eirik Bakken Kobbevik.			
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Økonomiplan, verksemdplan, rekneskap og årsmelding vert sendt til deltakarkommunane.			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Selskapet skal gjennom målretta bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi fremje utvikling og tenesteproduksjon, innbyggardeltaking og leveranse av IKT tenester til kommunen. Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			

²² Interkommunalt samarbeid etter §27 i gammel kommunelov er erstatta av kommunalt oppgåvefelleskap i ny kommunelov.

Vest kontroll			
Selskapsform:	Kommunalt oppgåvefelleskap		
Bransje:	Kommuneforvaltning		
Stiftingsår:	2005, omdanna til kommunalt oppgåvefelleskap i 2019		
Kontaktperson:	Jostein Støylen		
Lokalisering:	Åram		
Sysselsetting:	3 tilsette		
SAMARBEID			
Samarbeid mellom kommunane Hareid, Herøy, Kinn, Sande, Stad, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta			
VERKSEMDA SITT VEDTEKTSFESTA FORMÅL			
Vest kontroll har som formål å utføre sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalet i deltakarkommunane i samsvar med kommunelova § 23-7. Vest kontroll kan og selje tenester til andre kommunar.			
NØKKELTAL			
Rekneskap (1.000 kr)	2020	2021	2022
Eigardel Herøy kommune	11,11 %	11,11 %	11,11 %
Kommunalt lån/garanti	-	-	-
Kostnadsfordelingmodell	50 % likt mellom deltakarane etter eigardel og 50 % etter folketal ved siste årsskifte.		
Ansvar for selskapets gjeld	Pro-rata etter eigardel		
EIGARORGAN			
Representantskap bestående av leiarane av kontrollutvalet i deltakarkommunane.			
STYRE			
Styreleiar: Frank Willy Pedersen Djuvik			
Styremedlem: Sissel Helen Kragset Vik og Ole-Kristoffer Nilsen			
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Budsjett, årsmelding og årsrekneskap vert sendt til deltakarkommunane. Desse kommunane får også kopi av innkalling og møtebok for representantskapet.			
KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI			
Oppfylle lovpålagte oppgåver som kontrollutvalssekretariat			
Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.			
Tilråding: Vidareføre eigarskapen			

10.7 Kommunalt føretak			
Namn	Bokført verdi 2022	Eigardel	Garanti - ansvar
Herøy kommune har ingen kommunale føretak (KF).			

Kommunalt føretak er ein del av kommunen, men blir leia av eit eige styre og dagleg leiar. Dagleg leiar er ikkje underordna kommunedirektøren. Kommunestyret kan instruere føretaksstyret. Kommunalt føretak høver best for forretningsmessige oppgåver.

10.8 Foreining / lag / blanda ansvar / anna			
Namn	Bokført verdi 2022	Organisering	Garanti - ansvar
KLP Gjensidig forsikringsselskap	25 935 250	Gjensidig forsikringsselskap	-
Leikanger grendahus	50 000	Foreining/lag	-
Moltustranda grendahus	439 900	Foreining/lag	-

Bokført verdi er henta frå rekneskap 2022 note 12. Garantiansvar er saldo henta frå rekneskap 2022 note 11.

Foreining / lag / blanda ansvar / anna er ein sekkepost for ulike organisasjonsformer opptre sjølvstendig.

KLP
Selskapsform: Gjensidig forsikringsselskap
Bransje: Selskapet skal ivareta medlemmenes behov for livs- og pensjonsforsikringar
Stiftingsår: 1949
Dagleg leiar: Sverre Thornes
Lokalisering: 0191 OSLO
Sysselsetting: 1090
KOMMUNAL EIGARDEL
Herøy kommune sin eigardel i fellesskap: 0,12 %
Oversikt over alle aksjonærar: Alle kundar med offentleg tenestepensjon i KLP er eigarar i kraft av at KLP er et gjensidige selskap. 348 kommunar/fylkeskommunar, 30 helseføretak og over 2100 bedrifter har den offentlege tenestepensjonsordninga i KLP og er dermed også eigarar av og i KLP.
VERKSEMDA SITT VEDTEKTSFESTA FORMÅL
Selskapets formål er å ivareta medlemmenes behov for tenestepensjonsordningar.

Selskapet kan også enten sjølv eller gjennom deltaking i andre selskap tilby andre pensjons- og forsikringsprodukt, og kan delta i eller drive ein kvar verksemd som naturleg heng saman med forsikringsverksemd og ein kvar annen verksemd som er tillate for livsforsikringsselskap, herunder administrasjon og forvaltning av pensjonskasser.

NØKKELTAL

Rekneskap (1.000.000 kr)	2020	2021	2022
Selskapet sin eigenkapital	39 416	40 732	42 870
Selskapet sin andelskapital	18 194	19 831	21 388
Andelskapital Herøy kommune	22,6	24,2	25,9
Herøy kommune sin eigardel (%)	0,12 %	0,12 %	0,12 %
Storleik på lån/garanti frå Herøy kommune	-	-	-

EIGARORGAN

Generalforsamling

Representantar vert vald for 2 år av gangen i den enkelte valkrets (fylke). Antal representantar er avhengig av samla premievolum i KLP sine fellesordningar, men kvar valkrets vel minimum 2 representantar.

STYRET

Styreleiar: Tine Sundtoft

Styremedlem: Ingunn Trosholmen, Øivind Brevik, Cecilie Daae, Egil Madsen, Odd Haldgeir Larsen, Erling Bendiksen og Vibeke Heldal

Valprosess: Styret blir valt av Føretaksforsamlinga etter innstilling frå valkomiteen.

RAPPORTERING TIL KOMMUNEN

Diverse eigarskapsmeldingar av ulike karakterer.

KOMMUNEN SIN EIGARSTRATEGI

Dekke kommunens behov for pensjonsforsikring.

Vedtatt som eigarstrategi i K-sak 106/2022.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen